

PRAVIDLÁ
SLOVENSKEJ
ASOCIÁCIE
WESTERN
RIDINGU A
RODEA

DREZÚRNE DISCIPLÍNY

Slovenská asociácia western ridingu a ródea (SAWRR) je nezávislou záujmovou športovou organizáciou, ktorá združuje záujmové skupiny a jednotlivých členov. Je budovaná na základe demokratických princípov. Hlavným predmetom jej činnosti je organizovanie a vykonávanie športových aktivít svojich členov v oblasti jazdeckých disciplín Western ridingu a Ródea. Združuje skupiny a jednotlivcov, ktorí sa chcú spoločne podieľať na príprave a vykonávaní jednotlivých športových aktivít.

PLATNOSŤ A ROZSAH PRAVIDIEL SAWRR

Na súťažiach uznaných SAWRR musia byť pravidlá prísne dodržiavané. Pred jazdeckou sezónou sa môžu meniť a dopĺňať. Tieto zmeny musia byť zverejnené ako „Pravidlá šampionátu“ pre daný rok.

ZÁSADY ĽUDSKOSTI

S každým zvieratom sa vždy bude zaobchádzať s ľudskosťou, dôstojnosťou a súcitom. Norma, ktorá určuje správanie alebo zaobchádzanie, je také správanie alebo zaobchádzanie, aké by rozumná osoba informovaná a skúsená vo všeobecne prijatých postupoch v tréningu a predvádzaní koní alebo veterinárnych štandardoch nepovažovala za kruté, hrubé alebo neľudské. Keďže v ródeu sa súťaží so zvieratami, či už s hovädzím dobytkom, alebo s koňmi, je potrebné, aby s nimi súťažiaci a usporiadatelia zaobchádzali čo najlepšie. Plošiny, ohrady, boxy a žľaby musia byť upravené tak, aby nemohlo dôjsť k poraneniu. Všetky priestory, kde sa dobytok zdržuje, rovnako aj aréna musia byť zbavené nerovností, dier a iných prekážok. Usporiadateľ musí mať pripravený postup, akým sa prípadne zranené zviera odstráni z arény tak, aby si pri transporte neprivodilo ďalšie zranenie. K odloženiu poraneného zvieraťa má byť k dispozícii vyčlenený priestor a potrebný materiál na ošetrovanie. Za necitlivý prístup a týranie zvierat môžu byť pomocníci postihnutí a súťažiaci diskvalifikovaní. Ak v niektorej ródeovej súťaži dôjde z akýchkoľvek príčin k zraneniu zvieraťa, súťažiaci ďalšie zviera nedostane k dispozícii. Na súťaž sa nesmú použiť zranené alebo choré zvieratá. Prístrešok proti dažďu a slnku pre dobytok používaný v ródeu musí byť schválený veterinárom. Povinnosťou rozhodcov je posúdiť dodržiavanie vyššie uvedených opatrení a v prípade potreby vyvodiť dôsledky.

DREZÚRNE DISCIPLÍNY

Všeobecné ustanovenie týkajúce sa organizácie pretekov, výstroje jazdcov (s výnimkou výstroj pre anglické disciplíny) a koní sa nachádzajú v dokumente

Všeobecne záväzné pokyny pre danú jazdeckú sezónu. Súťažné triedy

a ostatné podmienky súťaží šampionátu pre daný rok sú uvedené v

dokumente Pravidlá šampionátu pre danú jazdeckú sezónu.

1. TRAIL

V tejto disciplíne sa posudzuje výkon koňa pri jazde cez prekážky s dôrazom na spôsoby, reakcie na príkazy jazdca a kvality chodu.

- Ocenené budú kone, ktoré zvládnu prekážky štýlovo a v určitej rýchlosti za predpokladu, že je zachovaná opatrnosť, a kone, ktoré preukazujú schopnosť samé si vybrať cestu trasou, pokiaľ to prekážky dovoľujú a ochotne reagujú na jazdcove pokyny pri ťažších prekážkach.
- Kôň bude penalizovaný za každé zbytočné spomalenie pred prekážkou. Kone, ktorých krok sa javí ako umelo vynútený, by sa mali penalizovať.
- Pokiaľ je kôň v pohybe, ruky jazdca sa nemajú dotýkať ani koňa, ani sedla.
- Od koní nemôžeme žiadať, aby pracovali pri hradení. Trasa musí byť pripravená tak, aby každý kôň musel niekde medzi prekážkami ako súčasť svojej práce predviesť tri druhy chodu (**krok, klus, cval**), ktoré budú bodované podľa ich kvality.
- Druh chodu medzi prekážkami určí rozhodca.
- Mapka trasy musí byť vyvesená najmenej jednu hodinu pred začiatkom súťaže. Keď organizátori pretekov pripravujú trasy, mali by pamätať na to, že cieľom nie je dostať koňa do pasce alebo ho vylúčiť preto, že prekážka je príliš ťažká. Všetky trasy a prekážky majú byť postavené s ohľadom na bezpečnosť, aby nedochádzalo k nehodám. Obtiažnosť kurzu by mala byť primeraná veku súťažiacich, skúsenostiam a stupňu súťaže. Musí byť dostatok miesta pre predvedenie koňa v kluse (min. 9 m), v cvale (min. 15 m), aby mohol rozhodca tieto chody ohodnotiť.
- Ak je trasa porušená, musí sa uviesť do pôvodného stavu pred štartom ďalšieho súťažiaceho. V prípade, že je použitá kombinácia prekážok, trasa sa nemôže upravovať, pokiaľ súťažiaci nedokončí celú úlohu, bez ohľadu na to, kde sa chyba vyskytla.

-

Musí sa použiť najmenej šesť prekážok, z ktorých tri musia byť uvedené v zozname povinných prekážok a najmenej tri ďalšie musia byť vybrané zo zoznamu voliteľných prekážok.

Systém pridelovania bodov je od 0 po nekonečno s tým, že 70 bodov znamená priemerný výkon. Na každej prekážke môže jazdec dostať alebo stratiť body, ktoré sa pričítajú alebo odčítajú zo skóre 70 bodov.

Každá prekážka bude bodovaná od +1½ do -1½ bodu, pričom: -1½ je extrémne zle, -1 veľmi zle, -½ zle, 0 korektne, +½ dobre, +1 veľmi dobre, + 1½ excelentne.

Bodovanie prekážok je nezávislé od penalt.

0 skóre:

- viac než jeden prst medzi delenými oťažami
- použitie obidvoch rúk (s výnimkou použitia snaffle bit a hackamore alebo zmene ruky na oťaži, pokiaľ to nevyžaduje práca na prekážke, napr. bránka)
- použitie romalu inak, ako je predpísané
- prekonanie prekážky inak, ako je predpísané (na inú stranu)
- vynechanie prekážky, žiaden pokus o prekonanie
- chyba výstroja znemožňujúca dokončiť úlohu
- prehnané a opakované dotýkanie sa krku koňa kvôli zníženiu hlavy
- pád jazdca alebo koňa
- predvedenie prekážok v inom poradí
- neschopnosť vojsť, vyjsť a prekonať prekážku zo správneho smeru alebo strany, vrátane otočenia (pretočenia) o ¼ kruhu
- neschopnosť dodržať predpísanú trasu medzi prekážkami alebo v prekážkach
- neschopnosť predviesť predpísaný chod
- neschopnosť dokončiť prekážku (napríklad otvoriť alebo zavrieť bránku)
- tretie odmietnutie poslušnosti
- prehnané tréningovanie, drilovanie koňa na prekážke
- jazda mimo ohraničujúce značky kurzu

-

CHYBY, ktoré sa vyskytnú na trase medzi prekážkami a budú dôvodom na **diskvalifikáciu** s výnimkou triedy začínajúcich a mládeže:

hlava koňa nesená **trvale** príliš nízko (uši koňa sú permanentne pod úrovňou kohútika)

- hlava koňa nesená **trvale** v polohe za kolmicou

½ trestného bodu:

- každý ľahký dotyk o kavaletu, kužeľ alebo prekážku alebo ktorúkoľvek časť prekážky

1 trestný bod:

- každé kopnutie, kusnutie alebo šliapnutie na kavaletu, kužeľ alebo prekážku, alebo ktorúkoľvek časť prekážky

- prerušenie chodu alebo nesprávny chod v kroku alebo v kluse do dvoch plných krokov a menej

- obidve predné alebo zadné nohy v rovnakom mieste medzi kavaletami, v kroku a kluse (ktoré vychádzajú na jeden krok)

- preskočenie cez alebo nevstúpenie do požadovaného miesta

- posunutie kavaliet pri cvale cez kavalety

- neschopnosť prekonať korektnými krokmi tak ako je predpísané v úlohe - neschopnosť dodržať predpísaný počet krokov ak je daný

3 trestné body:

- prerušenie chodu v kroku alebo v kluse viac ako dva plné kroky

- cval na nesprávnu nohu alebo prerušenie cvalu (s výnimkou opravy cvalu z nesprávnej nohy)

- zhodenie zvýšenej kavalety, kužeľu, barelu, prekážky alebo vážne porušenie prekážky

- šliapnutie von z prekážky, zvalenie alebo preskočenie prekážky jednou nohou

- šliapnutie jednou nohou mimo mostík alebo vodnej nádrže ako náhle vošiel do prekážky - minutie kavalety, ktorá je súčasťou série prekážky jednou nohou

5 trestných bodov:

-
- pustenie predmetu, ktorý má byť nesený v kurze
- prvé a druhé odmietnutie alebo pokus obísť prekážku, plašenie sa, uhýbanie alebo cúvanie
- strata kontroly nad brámkou alebo odídenie od nej, pustenie bránky alebo povrazu na bránke pochvala alebo postrašenie rukou
- držanie sa sedla ktoroukoľvek rukou
- šliapnutie von z prekážky, zvalenie alebo vyskočenie z prekážky viac ako jednu nohou
- šliapnutie viac ako jednou nohou mimo mostík alebo vodnej nádrže ako náhle vošiel do prekážky
- minutie kavalety, ktorá je súčasťou série prekážky viac ako jednou nohou - zjavná neposlušnosť (kopanie, vyhadzovanie, vzpínanie)

CHYBY, ktoré sa vyskytnú na trase medzi prekážkami a budú hodnotené podľa závažnosti:

- hlava koňa nesená príliš vysoko
- hlava koňa nesená príliš nízko
- hlava nesená v polohe za kolmicou
- nadmerné otváranie papule
- nadmerné vystrkovanie nosa

Povinné prekážky a cviky:

- **Otvorenie, prejdenie a zavretie bránky** (strata kontroly nad brámkou je penalizovaná). Musí byť použitá bránka, ktorá neohrozuje jazdca ani koňa. Rozhodca môže stanoviť spôsob prejazdu bránky buď priamo, alebo cúvaním. Pokiaľ má bránka plastovú, železnú alebo drevenú stredovú spojovaciu časť, nesmie byť prekonávaná inak, ako prejdením dopredu. (Šírka bránky je priemerne 2,5 m) (AQHA – aspoň 6 stôp – 183cm)
- **Jazda cez najmenej štyri drevá alebo kavalety.** Tie môžu byť v jednej priamke, v záktute alebo tzv. cik-cak a môžu byť aj zvýšené. Pridvihnuté klusové a cvalové kavalety nesmú byť použité v začiatočnických triedach. Všetky prostriedky použité na zdvihnutie prekážok musia byť zabezpečené tak, aby neumožňovali samovoľné rolovanie kavaliet. Výška prekážky sa meria od povrchu po vrchnú líniu kavalety.

-

Vzdialenosť kavaliet musí byť:

- *Pre krok* 50 – 60 cm môžu byť zvýšené 30 cm. Zvýšené krokové kavalety by mali byť najmenej 55 cm od seba.
- *Pre klus* 90 – 100 cm môžu byť zvýšené do 20 cm.
- *Pre cval* 180 – 200 cm môžu byť zvýšené do 20 cm.

(Výška by mala byť meraná od zeme po vrchol prekážky.)

- **Prekážky pre cúvanie** majú byť rozmiestnené najmenej 71 cm od seba. Ak sú zvýšené, je požadovaná vzdialenosť 76 cm od seba. Od súťažiaceho nesmie byť požadované cúvať cez pevné objekty, ako sú drevené tyče alebo železné súčasti prekážok.
- Cúvanie medzi najmenej tromi značkami alebo okolo nich.
- Cúvanie po trase v tvare L, V a U, alebo podobného tvaru a po rovnej trase. Prekážky môžu byť zvýšené do 60 cm.

Niektoré voliteľné prekážky a cviky:

- Vodná priekopa alebo rybníček. Nesmú byť použité kovové nádrže alebo nádrže so šmykľavým dnom.
- Slalomové prekážky pre krok alebo klus. Pre klus musia byť vzdialenosti medzi prekážkami najmenej 180 cm.
- Prenášanie predmetov z jednej časti kolbiska do druhej (smú sa použiť len predmety, ktoré sa dajú v rozumnej miere niesť).
- Jazda cez drevený most (navrhovaná minimálna šírka mostu je 91 cm a dĺžka 180 m). Most by mal byť masívny a bezpečný a prekonávaný len v kroku. Pri vyvýšenom mostíku treba dať priestor aspoň na 2 kroky (pred aj za ním). Pri rovnom mostíku stačí dať krok pred aj za ním.
- Oblečenie a vyzlečenie plášťa proti dažďu.
- Vybratie a vloženie materiálu do poštovej schránky.
- Bočný chod nad prekážkou (môže byť zvýšený max. o 30 cm).
- Štvorec z kavaliet min. 180cm; každý účastník musí do tohto štvorca vstúpiť. Keď sú všetky štyri nohy koňa vo vnútri štvorca, jazdec by mal vykonať predpísaný obrat podľa nákresu, krátka výdrž a opustenie štvorca podľa predpísanej úlohy.
- Môže sa použiť akákoľvek iná bezpečná a zvládnuteľná prekážka, ktorá je schválená rozhodcom.
- Kombinácia dvoch prekážok akéhokoľvek druhu je možná.

Zakázané prekážky

- Pneumatiky.
- Živé zvieratá.
- Zvieracie kože.
- Plastové trubky alebo prekážky.

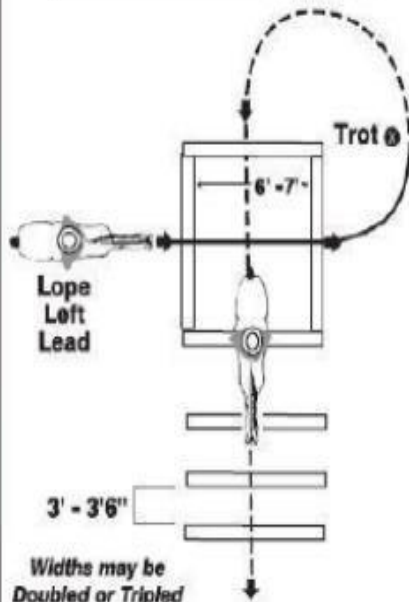
- Zosadanie z koňa, odloženie koňa (groundties).
- Skoky cez prekážky.
- Hojdacie alebo pohyblivé mosty.
- Vodná nádrž s plávajúcimi alebo pohyblivými časťami.
- Plamene, suchý ľad, hasiace prístroje atď.
- Polená alebo tyče naukladané na seba tak, že môžu spadnúť.
- Povrazy alebo drôty na zemi.

Rozhodca musí prejsť trasu a má právo ju akýmkoľvek spôsobom zmeniť. Môže odstrániť alebo zmeniť akúkoľvek prekážku, ktorú považuje za nebezpečnú alebo nezvládnuteľnú. Ak rozhodca pokladá prekážku na trase za nebezpečnú, bude upravená alebo odstránená. Ak sa nedá upraviť alebo opraviť a niektoré kone trasu už dokončili, body za túto prekážku budú odrátané zo všetkých predchádzajúcich výkonov v triede.

Kôň nesmie pretekať v disciplíne Trail a Ranch Trail súbežne počas jedného preteku.

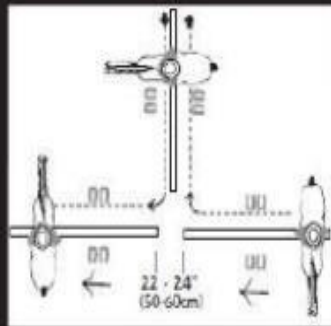
Trot Overs, Lope Overs & Walk Overs

Can use
Walk Overs, Trot Overs
& Lope Overs in One Class

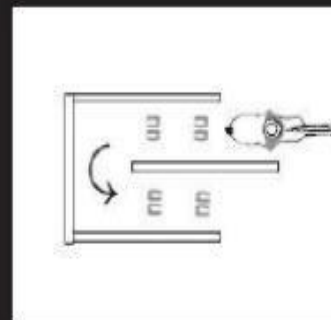
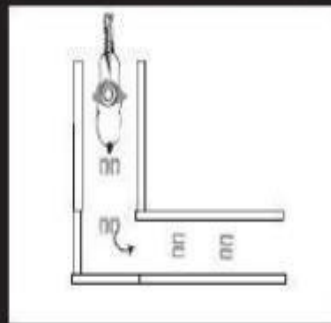

Widths may be
Doubled or Tripled
to allow for more
than one stride
between poles.

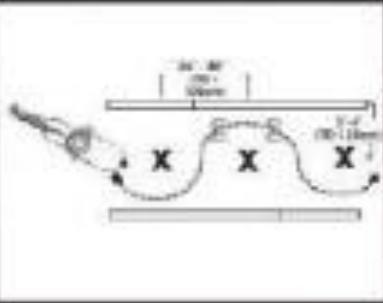
Variations of Sidepass

Variations of L Back Through

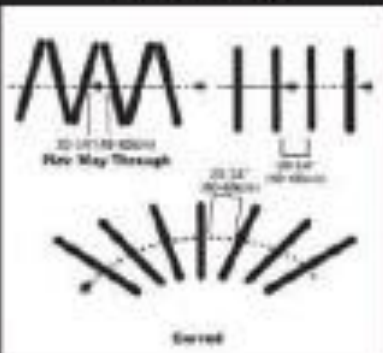
Back Through and Around Three Markers

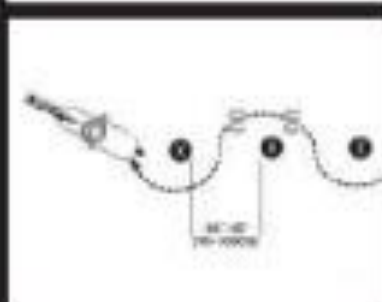
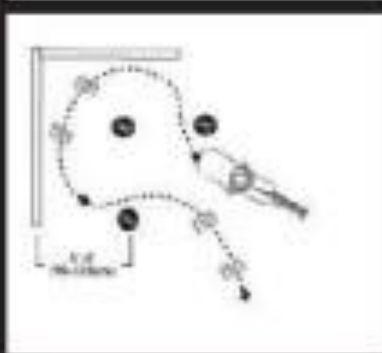
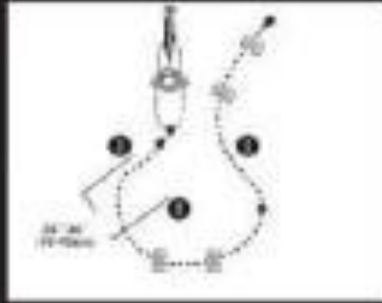
Trot Overs, Lope Overs

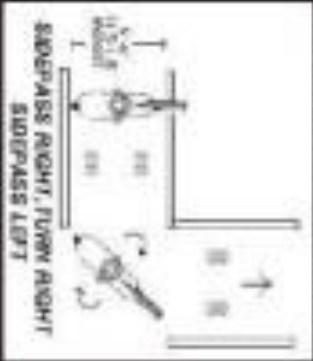
Walk Overs

Back Through and Around Three Markers

Variations of Sidepass

2. WESTERN PLEASURE

1. Súťaž môže mať dve súťažné kategórie:

- Seniori – Western Pleasure pre šesťročné a staršie kone predvádzané na páke.
- Juniori – Western Pleasure pre kone od troch do šesť rokov predvádzané buď na páke, Hackamore alebo Snaffle Bit .

2. V tejto disciplíne sa hodnotí kvalita chodov, spôsob predvedenia a výraz (dojem) koňa. Dobrý pleasure kôň má dlhý, zobraň a plynulý krok rozumnej dĺžky. Mal by vykračovať s nepatrnou námahou. Ideálny je vyvážený, plynulý pohyb s predvádzaním správnych chodov, ktoré majú náležitú kadenciu. Hlavným ukazovateľom je kvalita pohybu a zhromaždenosť chodov. Kôň by mal niesť krk a hlavu uvoľnene v prirodzenej polohe. Temeno hlavy má byť mierne nad alebo v rovine kohútika. Hlava by nemala byť za kolmicou (pôsobiaci dojemom ustrašenia) alebo naopak príliš pred kolmicou s prehnane vystrčeným nosom (ako pri výraze neposlušnosti či odporu). Inými slovami, hlava koňa by mala byť nepatrne pred kolmicou s nastraženými ušami. Kôň by mal byť vedený na rozumne voľných oťažiaciach s ľahkým kontaktom zubadla a pod kontrolou. Mal by ochotne a hladko reagovať na zmenu chodov. Pri pomôcke k predĺženému chodu by sa mal pohybovať rovnako plynulo. Maximálne ocenenie by malo patriť koňovi, ktorý sa pohybuje plynulo, je vyvážený a ochotný, ktorý pôsobí dojemom, že je fit a na ktorom je radosť jazdiť.

3. Kone musia pracovať v oboch smeroch arény a to vo všetkých troch chodoch (krok, klus, cval), predvádzajúc tak svoje schopnosti v chode na správnu nohu. Kone musia ochotne cúvať v priamom smere a musia zostať pokojne stáť. Je na rozhodnutí rozhodcu požadovať predĺžený krok a cval, aby mohol zreteľne stanoviť poradie. Povinnosťou je, že sa vyžaduje predĺžený klus aspoň v jednom smere. Predĺženým klusom sa rozumie dvojdobé predĺženie kroku so zachovaním kadencie chodu. Rytmus a vyváženosť s jemnosťou je podstatnejšie ako rýchlosť. V predĺženom kluse by mali byť jazdec v plnom sede. Cval s dopredným pohybom bude jediným chodom považovaným za cval. Rozhodca môže požiadať všetkých alebo dvanásť najlepších koní o predĺžený cval. Nikdy však nemôže byť v predĺženom cvale viac ako 12 koní. Rovnako sa vyžaduje, aby kone ľahko cúvali a stáli pokojne. Predbiehanie je povolené a nemalo by sa penalizovať, pokiaľ rýchlejší kôň udržuje správnu a rovnomernú kadenciu a rytmus.

4. Pri obrate (zмене smeru) sa musia kone točiť dovnútra arény. Zmena smeru môže byť rozhodcom nariadená v kroku alebo kluse, nikdy nie však v cvale.

5. Kone by mali byť predvedené v kroku, kluse a cvale na rozumne voľných oťažiaciach alebo s ľahkým prítlakom bez známok obmedzovania či držania na oťaži. Súťaž sa nehodnotí bodmi, ale priamo –

1.,
2., 3. umiestnenie atď.

6. Od jazdca sa nebude požadovať zosadnutie z koňa, okrem prípadu, keď si rozhodca vyžiada kontrolu výstroja.

7. U koní uzdených pákovým zubadlom sa musia oťaže držať iba v jednej ruke a počas súťaže sa táto ruka nesmie meniť. Koňa uzdeného Hackamore alebo Snaffle Bit zubadlom musí predviesť jazdec s

obidvoma rukami na oťažiach. Predĺžené konce oťaží musia byť prekrížené na opačných stranách krku koňa. Jazdce ruky by mali byť v blízkosti hrušky sedla, nie viac ako 10 cm do strán od hrušky sedla. Ruky jazdca musia byť pevné, s minimálnymi pohybmi.

Kôň nesmie pretekať v disciplíne Western Pleasure a Ranch Riding, Ranch Rail Pleasure súbežne počas jedného preteku.

8. Poradie chýb, ktoré musí rozhodca ohodnotiť podľa závažnosti:

- nadmerná rýchlosť (platí vo všetkých chodoch)
- chod na nesprávnu nohu
- prerušenie požadovaného chodu (vrátane odmietnutia koňa začať krok)
- nadmerná pomalosť (pre všetky chody – strata „dopredného pohybu“)
- zlyhanie koňa pri požiadaní o prechod do určitého chodu (veľké oneskorenie počas prechodu by sa malo penalizovať)
- opakované dotýkanie sa koňa alebo sedla voľnou rukou
- nesenie hlavy koňa príliš vysoko
- nesenie hlavy koňa príliš nízko (špičky uší sú nižšie než úroveň kohútika)
- prílišné ohnutie alebo napriamenie krku koňa s tým, že hlava je nesená v takej polohe, kedy je nos koňa za kolmicou
- prílišné vystrkovanie nosu
- prílišné otváranie huby
- zakopnutie
- použitie ostrôh pred podbrušníkom
- kôň sa javí otupený, vyčerpaný, vyzlabnutý alebo preťažený
- kôň má rýchly drobný chod
- v prípade príliš prevesených oťaží
- príliš šikmý cval (ak je vonkajšia zadná noha ďalej dovnútra arény ako je vnútorná predná noha)

8. Chyby, ktoré vedú k diskvalifikácii (s výnimkou triedy mládeže):

- hlava koňa je trvalo príliš nízko počas pohybu koňa (špičky uší sú trvalo pod úrovňou kohútika)
- zmena ruky držiacej oťaže alebo držanie oťaží oboma rukami, okrem prípadov, kedy sa používa Hackamore alebo Snaffle Bit
- pri delených oťažiach (Split Reins) viac ako jeden prst medzi nimi

3. WESTERN HORSEMANSHIP

Zmyslom disciplíny je posúdiť schopnosť jazdca predviesť v súlade so svojím koňom úlohu a manévry predpísané rozhodcom. Úloha má byť predvedená presne, jemne, základom je hlavne funkčný, vyvážený sed a pozícia jazdca. Ideálne predvedená úloha je extrémne presná, jazdec a kôň pracujú v úplnej zhode a vykonávajú každý manéver s jemnými pomôckami. Kôň by mal niesť hlavu a krk uvoľnene v prirodzenej polohe tak, aby temeno koňa bolo na úrovni kohútika alebo mierne nad kohútkom. Hlava koňa nesmie byť nesená za kolmicou, kedy kôň pôsobí zstrašene, ale nesmie byť ani vystrčený príliš dopredu a budiť dojem odporu.

Rozhodca stanoví úlohu pre danú triedu a najneskôr jednu hodinu pred začiatkom súťaže ju musí vyvesiť k dispozícii pre súťažiacich. Môže byť vyvesená aj dodatočná úloha pre prípad, že bude potrebná rozjazda. Úloha by mala byť navrhnutá tak, aby preverila schopnosti jazdcov. Všetky zhody v umiestnení sa riešia podľa uváženia rozhodcu. Pattern musí predviesť schopnosti koňa a jazdca a musí obsahovať krok, klus, cval a cúvanie.

Predvedenie disciplíny

Všetci súťažiaci musia vojsť do arény zoradiť sa a potom pracovať a predviesť úlohu samostatne alebo každý súťažiaci môže pracovať samostatne už od vstupu do arény. Súťažiaci budú upozornení na spôsob predvedenia a ukončenia úlohy – opustením arény alebo zaradením sa do radu späť na svoje miesto. Celá trieda alebo vybratí finalisti musia predviesť všetky 3 chody aspoň na 1 stranu po obvode arény.

V úlohe sú povolené všetky nasledujúce manévry: krok, klus, predĺžený klus, cval alebo predĺžený cval a to na rovnej alebo zakrivenej línii, vlnkách, kruhoch, osmičkách alebo v rôznych kombináciách týchto chodov a manévrov. Tiež aj zastavenie, cúvanie na rovnej alebo zakrivenej línii, obrat okolo prednej alebo zadnej nohy vrátane spinov a rollbackov, sidepass, polovičný prekrok, ustupovanie na holeň, jednoduchá alebo letmá zmena cvalu, kontracval alebo akýkoľvek iný manéver, tiež je možné žiadať jazdu bez strmeňov. V niektorej časti úlohy bude vyžadované cúvanie. Rozhodca nemôže žiadať od súťažiaceho o nasadnutie alebo zosadnutie z koňa.

Hodnotenie

Jazdecká dvojica je hodnotená bodmi od 0 do nekonečna, pričom 70 bodov predstavuje priemerný výkon. Úlohy budú rozdelené na 6 až 10 manévrov podľa rozhodnutia rozhodcu a každý manéver bude ohodnotený dojmovým bodom od +3 do -3, pol bodové hodnotenie je povolené. Tieto body budú pripočítané alebo odpočítané od hodnoty 70 bodov. Hodnotenie manévru nie je závislé od udelenej penalty, ale odráža jazdecké schopnosti a predvedenie daného manévru nasledujúcim spôsobom: +3 excelentne, +2 veľmi dobre, +1 dobre, 0 priemerné, resp. korektné prevedenie, -1 zle,

-2 veľmi zle, -3 extrémne zle. Celkový výkon, predvedenie a sed jazdca budú navyše ohodnotené jednou samostatnou známkomou od 0 do 5. Známkou 0 až 2 bude ohodnotené priemerné predvedenie úlohy, známkomou 3 bude ohodnotený dobrý výkon, známkomou 4 veľmi dobrý výkon a známkomou 5 ohodnotí rozhodca excelentné prevedenie úlohy. Súťažiaci môžu byť ďalej hodnotení pri spoločnej jazde po obvode arény a ich bodové hodnotenie môže byť zodpovedajúcim spôsobom upravené podľa uváženia rozhodcu.

Celkové predvedenie súťažiaceho a koňa

Ohodnotenú bude celkové vystupovanie súťažiaceho, istota, vzhľad a sed jazdca pri plnení predpísaných manévrov, tiež aj fyzický vzhľad koňa.

Predvedenie úlohy a sed jazdca

Vyžadovaný je vhodný westernový odev, ktorý musí byť čistý a upravený. Používanie umelých a magnetických pridaných pomôcok nie je povolené a jeho použitie znamená diskvalifikáciu.

Sed jazdca: jazdec by mal zachovávať korektný, prirodzený a funkčný sed bez ohľadu na manéver alebo chod, ktorý práve predvádza. Počas úlohy by mal jazdec dodržiavať pevnú, istú a správnu polohu sedu, ako aj rovnú hornú časť tela vo všetkých chodoch.

Súťažiaci má zostať v plnom sede a so vzpriamenou hornou polovicou tela a to vo všetkých chodoch a zostať sedieť v strede sedla. Nohy pod ním tvoria vertikálnu líniu (ucho, rameno, bedrá a zadná strana päty je v jednej priamke). Strmene musia byť také dlhé, že päty sú tzv. prešliapnuté, kolená ľahko prehnuté a špičky topánok priamo pod kolenami. Držanie tela musí byť pohodlné, uvoľnené a pružné. Chrbát musí byť rovný, uvoľnený. Za prehnane strnulý a rovnako tak za prehnutý chrbát bude udelená penalizácia. Ramená majú byť vzadu, rovné. Jazdcova panva má udržiavať bezpečný kontakt s posedlím od rozkroku k vnútornej časti stehna. Jazdcove nohy (od kolena až po stred lýtka) majú udržiavať ľahký kontakt so sedlom a koňom, koleno má smerovať dopredu a má sa dotýkať sedla. Za nesprávnu polohu holení (príliš za alebo pred kolmicou) bude jazdec penalizovaný. Bez ohľadu na typ strmeňov má byť chodidlo v strmeni až po podpätkov, ktorý sa môže strmeňov dotýkať. Jazdcove špičky majú smerovať priamo dopredu alebo nebadateľne od koňa a členky majú byť rovné. Pokiaľ bude mať jazdec v strmeňoch len špičky čižiem, bude penalizovaný. Jazdci, ktorí si zachovávajú správnu polohu tela po celú dobu predvádzania všetkých manévrov, dostanú lepšie hodnotenie. V prípade jazdy bez strmeňov má jazdec udržiavať rovnakú polohu tela, ako je vyššie popísané. Ruky a ramená majú byť uvoľnené, rameno má byť v rovnej priamke s telom. Ruka držiaca oťaže má byť ohnutá v lakti, vytvárajúc tak priamku s hubou koňa.

Voľná ruka má byť ohnutá v lakti, podobne ako ruka držiaca oťaž, alebo môže byť voľne spustená dole. Nadmerný pohyb voľnej ruky a tiež prehnaná strnulosť budú penalizované. Jazdcove zápästie má byť uvoľnené a priame, ruka má byť držaná pod uhlom 30 – 45 stupňov voči telu. Ruka držiaca oťaž má byť nesená priamo nad alebo ľahko pred hruškou sedla. Oťaž musí mať ľahký kontakt s hubou koňa tak, aby na ovládanie a kontrolu koňa stačil len veľmi malý pohyb oťaže. Veľmi krátke rovnako ako aj veľmi voľné oťaže budú penalizované. Jazdcova hlava má byť nesená tak, aby brada bola vodorovne a pohľad smeroval dopredu. Prehnané otáčanie hlavy dovnútra kruhu alebo dole, smerom k hlave koňa alebo jeho pleciam, budú penalizované. Strnulé, neprirodené držanie rúk, hlavy a nôh je nežiaduce.

V priebehu spoločnej jazdy okolo arény – rail work sa súťažiaci nemá tlačiť blízko k ďalšiemu jazdcovi ani sa zaradiť priamo pred neho, ale u rýchlejšieho jazdca sa vyžaduje aby pomalšieho súťažiaceho predbehol vnútram arény, dodržiujúc dostatočný rozstup. Pri zmene smeru sa jazdec vždy točí smerom dovnútra arény.

Vzhľad koňa

Posudzuje sa jeho telesný stav, zdravie a zdatnosť. Kôň má byť fit a niest hmotnosť vhodnú pre jeho veľkosť. Kôň, ktorý vyzerá otupene, vychudnuto, preťažene alebo veľmi unavene, bude penalizovaný. Výstroj má na koni riadne sedieť, byť čistá, upravená a v dobrom prevádzkovom stave.

Predvedenie úlohy

Súťažiaci má predviesť úlohu presne, správne, hladko a v prijateľnej rýchlosti. Zvyšovať rýchlosť pri predvádzaných cvikoch znamená zvyšovať stupeň náročnosti, ale presnosť a správnosť by nemali byť obetované rýchlosti. Súťažiaci, ktorí predvádzajú úlohu pomaly a dovolia koňovi, aby sa pohyboval bez náležitej pozornosti, zoberatia, kadencie a impulzu, budú penalizovaní.

Kôň má predvádzat všetky cviky v úlohe ochotne, okamžite a bez odporu, s minimálne viditeľnými a počuteľnými pomôckami. Závažná neposlušnosť neznamená diskvalifikáciu, ale bude penalizovaná a súťažiaci by sa nemal umiestniť nad jazdcom ktorý predviedol úlohu korektne. Neschopnosť predviesť predpísanú úlohu, zhodenie kužeľa, práca na nesprávnej strane kužeľa, prílišné drilovanie alebo týranie koňa je dôvodom na diskvalifikáciu. Stop má byť rovný, rázny a jemný. Kôň má zastaviť zrovnaný.

Kôň sa má pohybovať narovnaný a uvoľnený v riadnom rytme pre daný chod. Prechody majú byť plynulé a pohotové ako v úlohe tak aj pri jazde okolo arény, kde sa vyžaduje aby boli prevedené bezprostredne po vyzvaní. Pokiaľ kôň pracuje na rovnej línii, mal by hlavu a krk niest rovno alebo priamo v osi tela. Pokiaľ kôň pracuje na kruhoch alebo v oblúku, má byť hlava a krk mierne ohnuté do kruhu. Kruhy majú byť guľaté a predvádzané s náležitou rýchlosťou, veľkosťou a v mieste, ktoré predpisuje úloha. Kontracval má byť predvádzaný hladko bez zmeny kadencie alebo dĺžky kroku, pokiaľ nie je úlohou predpísané inak.

Obraty majú byť plynulé a hladké. Pri obrate okolo zadných nôh má byť zadná vnútorná noha pivotná (noha, ktorá je bez pohybu) a predné nohy sa majú prekračovať.

Rollback je zastavenie a okamžitý obrat o 180 stupňov okolo zadných nôh. Cúvanie pred alebo počas obratu je považované za závažnú chybu.

Pokiaľ je vyžadovaný sidepass, ustupovanie na holeň alebo polovičný prekrok, mal by kôň prekladať predné a zadné nohy a ísť v dvoch stopách – súčasne prednými aj zadnými nohami. Sidepass je predvádzaný tak, že kôň ustupuje s narovnaným telom priamo do boku. Ustupovanie na holeň je predvádzané tak, že kôň ustupuje dopredu a do boku zároveň - po diagonále, telo je postavené proti smeru pohybu. Pokiaľ kôň predvádza polovičný prekrok, má sa pohybovať dopredu a do boku po diagonále s polohou tela priamo alebo mierne ohnutou v smere, ktorým sa pohybuje.

Jednoduchý alebo letmý preskok má byť predvádzaný presne v predpísanom mieste. Pri jednoduchej zmene cvalu kôň prejde do kroku alebo klusu od jedného do troch krokov. Letmý preskok má byť predvedený súčasne prednými aj zadnými nohami naraz. Všetky preskoky majú byť včasné a plynulé. Držanie tela súťažiaceho, výkon koňa a jazdca sa musí zhodnotiť vo finálnom (konečnom) umiestnení. Pokiaľ pattern obsahuje preskok, má byť definovaný aký. Ak nie je definované aký preskok, jazdec si vyberie, či spraví jednoduchý alebo letmý preskok.

Penalty

Súťažiaci bude nezávisle na bodovom hodnotení manévru ohodnotený penaltami, ktoré sa odčítajú od dosiahnutého bodového hodnotenia.

Penalta 3

- Prerušenie chodu v kroku a kluse do dvoch krokov
- Pretočenie alebo nedotočenie obratu od 1/8 do ¼ obratu
- Dotyk kužeľa alebo kopnutie do kužeľa

Penalta 5

- Nepredvedenie predpísaného chodu alebo nezastavenie viac ako 3 m od predpísaného miesta
- Cval na zlú nohu alebo prerušenie cvalu (s výnimkou opravy cvalu na správnu nohu)
- Prerušenie chodu v kroku a kluse nad dva kroky
- Strata strmeňa
- Strata kontaktu podrážky topánky so strmeňom v ktoromkoľvek chode vrátane cúvania
- Hlava koňa nesená príliš nízko alebo za kolmicou kedykoľvek v priebehu predvedenia úlohy, navodzujúca dojem zastrasovania koňa
- Zreteľné kontrolovanie pohľadom na ktorú nohu kôň cvála

Penalta 10

- Strata oťaže (strata kontaktu s papuľou koňa)

- Použitie ktorejkoľvek ruky k zastrašeniu alebo pochváleniu koňa v priebehu predvedenia koňa v úlohe vrátane jazdy okolo arény v priebehu rail worku
- Držania sa rukou sedla
- Použitie voľného konca romalu
- Zjavná neposlušnosť vrátane kopania, hrabania, vyhadzovania alebo vzpínania
- Použitie ostrohy pred podbrušníkom

Diskvalifikácia (súťažiaci sa nemôže umiestniť)

- Neschopnosť byť riadne označený štartovými číslami
- Týranie alebo drilovanie koňa
- Nepovolená výstroj vrátane uzdenia
- Nedodržanie úlohy vrátane zhodenia kužela, práca na nesprávnej strane kužela, nepredvedenie chodu vrátane nepredvedenia cvalu na požadovanú nohu, pretočenie alebo nedotočenie obratu o viac ako $\frac{1}{4}$
- Pád z koňa alebo pád koňa

4. SHOWMANSHIP AT HALTER

Showmanship je disciplína ktorá preverí schopnosti súťažiaceho predviesť dobre vyčisteného koňa v dobrej kondícii vykonaním série manévrov predpísaných rozhodcom. Úloha má byť predvedená plynule a presne. Súťažiaci má dodržať správnu pozíciu pri vedení koňa a predvádzať vyvážený, funkčný a korektný postoj.

Rozhodca musí vyvesiť úlohu najmenej jednu hodinu pred začiatkom súťaže. Ak má rozhodca v pláne použiť finálovú úlohu, musí byť tiež vyvesená. Úloha má byť vypracovaná tak, aby vyskúšala schopnosť súťažiaceho efektívne predviesť koňa rozhodcovi. Konečné poradie jazdcov v prípade bodovej zhody je na uvážení rozhodcu.

Všetci súťažiaci ak vstupujú do arény naraz sa zoradia a následne budú pracovať samostatne alebo budú súťažiaci vstupovať postupne a budú posudzovaný individuálne od vstupu do arény v predpísanom poradí.

Úloha môže obsahovať nasledujúce manévry: Vedenie koňa v kroku, pomalom westernovom kluse (jog), v kluse, v predĺženom kluse, cúvanie v priamej alebo zakrivenej línii, zastavenie, obrat o 90°, 180°, 270°, 360° alebo akúkoľvek kombináciu alebo počet týchto obratov.

Ťahaný obrat (do ľava) je neprípustný manéver. Rozhodca musí nechať postaviť koňa s nohami v zákryte na prehliadku kdekoľvek v úlohe počas každej triedy.

Bičíky, tušírky, ohlávky z lasa alebo podobné vybavenie z drôtu alebo povrazu okolo hlavy koňa **nie je** v triede showmanship **povolené**. Minimálna šírka retiazky je 4mm.

Hodnotenie

Súťažiaci sú hodnotení bodmi od 0 do nekonečna, pričom 70 bodov predstavuje priemerný výkon. Úlohy budú rozdelené na 6 až 10 manévrov podľa rozhodnutia rozhodcu a každý z nich bude ohodnotený od +3 do -3 pričom pol bodové hodnotenie je povolené. Tieto body budú pripočítané alebo odpočítané od hodnoty 70. Hodnotenie manévru nie je závislé od udelenej penalty, ale odráža schopnosti súťažiaceho a predvedenie daného manévru nasledujúcim spôsobom: +3 excelentne, +2 veľmi dobre, +1 dobre, 0 priemerné, resp. korektné prevedenie, -1 zle, -2 veľmi zle, -3 extrémne zle. Celkový výkon a predvedenie úlohy budú navyše ohodnotený jednou samostatnou známkou od 0 do 5. Známkou 0 až 2 bude ohodnotený priemerný predvedenie úlohy, známkou 3 bude ohodnotený dobrý výkon, známkou 4 veľmi dobrý výkon a známkou 5 ohodnotí rozhodca excelentné prevedenie úlohy.

Celkové predvedenie súťažiaceho a koňa

Ohodnotený bude celkové vystupovanie súťažiaceho, istota, vzhľad a držanie tela pri plnení predpísaných manévrov, tiež aj fyzický vzhľad koňa.

Predvedenie úlohy a celková prezentácia súťažiaceho

Vyžadovaný je vhodný westernový odev, ktorý musí byť čistý a upravený. Používanie umelých a magnetických pridaných pomôcok a ostrých výčnelkov nie je povolené a jeho použitie znamená diskvalifikáciu. Akékoľvek znečistenie, ako sú (ale nielen) piliny, seno, prach, znamená diskvalifikáciu.

Súťažiaci má po celú dobu pôsobiť ako sebedomý, pozorný súťažiaci, pripravený rýchlo rozoznať a opraviť chyby v pozícii koňa. Súťažiaci nesmie prestať predviesť koňa pokiaľ nie je rozhodovanie ukončené, prípadne do doby, kým nedá rozhodca pokyn na ukončenie predviedzania. Súťažiaci by sa mal pohybovať vzpriamene a prirodzene. Akákoľvek neprirodzená alebo hraná pozícia tela nie je žiadúca. Predviedzajúci musí ísť po ľavej strane koňa, drží vodítko v pravej ruke blízko spoja s retiazkou, blízko ohlávky. Voľný koniec vodítka je držaný v ľavej ruke v dostatočne voľných slučkách. V prípade, že rozhodca požaduje prehliadku zubov koňa, môže si súťažiaci preložiť slučky z ľavej ruky do pravej. Preferuje sa také vedenie, pri ktorom nemá ruka priamy kontakt s retiazkou. Voľný koniec vodítka nemá byť tesne obtočený okolo ruky alebo zmotaný. Pozícia súťažiaceho pri vedení koňa má byť medzi okom a stredom krku koňa.

Obidve ruky majú byť ohnuté v lakťoch a lakty majú byť držané blízko tela. Výška, kde je vedúca ruka držaná, je závislá od veľkosti koňa a súťažiaceho, ale ruky nemajú byť natiahnuté s prepnutým lakťom (prirodzená pozícia).

Pozícia súťažiaceho pri obrate doprava je rovnaká ako pri vedení koňa. Súťažiaci sa ale musí otočiť tvárou oproti koňovi a musí dať pokyn koňovi, aby sa pohol smerom od neho doprava.

Pri cúvaní sa súťažiaci musí otočiť o 180 stupňov vo svojej pozícii s tvárou k zadku koňa, s pravou rukou natiahnutou cez hrudník a ísť dopredu vedľa koňa, s tým, že kôň ide späť. V ideálnej pozícii kráča ľavá noha súťažiaceho v zákryte s ľavou prednou nohou koňa.

Pri postavení koňa na prehliadku stojí predviedzajúci smerom ku koňovi v pozícii medzi konským nosom a okom koňa a nesmie sa od hlavy koňa vzdialiť. Súťažiaci musí zaujať takú pozíciu, ktorá je bezpečná pre neho i pre rozhodcu, vyžadovaná je „pozícia štvrtí“. V žiadnom momente nesmie súťažiaci brániť rozhodcovi vo výhlade a predviedzajúci musí mať prehľad o pozícii rozhodcu.

Predvádzajúci sa nesmie tlačiť na ostatných súťažiacich počas postavenia vedľa seba alebo za sebou. Pri obchádzaní koňa musí súťažiaci meniť strany pred hlavou koňa s použitím minima krokov a musí zaujať rovnakú pozíciu na pravej strane, akú mal predtým na ľavej.

Vodenie koňa, cúvanie, otáčanie a príprava koňa na prehliadku musí byť predvedená z ľavej strany. V žiadnom prípade nesmie predvádzajúci stáť priamo pred koňom. Predvádzajúci nesmie použiť svoje ruky alebo nohy, alebo akúkoľvek viditeľnú pomôcku pre korekciu postoja konských nôh pri prehliadke koňa.

Vzhľad koňa

Kôň musí byť vo výbornej fyzickej kondícii a dobrom zdravotnom stave. Srst' musí byť čistá, vyčesaná a v dobrom stave. Hriva a chvost môžu byť zapletené v anglickom alebo westernovom štýle, ale nesmú byť zdobené ornamentami (mašle, spony a pod.). Dĺžka hrivy a chvosta nie je nariadená, ale musí byť upravená, čistá a kôň nesmie mať odstrihnutú šticu ani oblasť kde zasahuje sedlo. Vystrihaná môže byť cestička na nátylník (na dĺžku ucha) a dlhé chlpy na hlave a nohách, pokiaľ strihanie neodporuje veterinárnym predpisom. Kopytá musia byť upravené a pokiaľ je kôň podkutý, podkovy musia dobre sedieť. Kopytá musia byť čisté a môžu byť natreté na čierne, alebo ošetrené iným náterom na kopytá alebo môžu byť prirodzené. Výstroj musí byť dobre padnúca, čistá a v dobrom stave.

Predvedenie úlohy

Súťažiaci musí predviesť úlohu presne, precízne a hladko, s rozumnou rýchlosťou. Zvýšenie rýchlosti v manévroch zvyšuje stupeň obtiažnosti, avšak rýchlosť nesmie byť na úkor správnosti a presnosti.

Kôň musí ísť, zastaviť, cúvať a otáčať sa ochotne, rýchlo a pohotovo bez použitia viditeľných a počuteľných pomôcok. Závažná neposlušnosť neznamená diskvalifikáciu, ale bude penalizovaná a súťažiaci by sa nemal umiestniť pred súťažiacim, ktorý dokončil úlohu korektne. Nedodržanie predpísanej úlohy, zhodenie kužele alebo práca na zlej strane kužela ako aj prílišné drilovanie, týranie koňa alebo strata kontroly nad koňom, sú dôvodom na diskvalifikáciu.

Kôň musí byť vedený presne po určenej trase a uvoľnene mení chody podľa toho, ako je predpísané. Konská hlava a krk majú byť nesené v rovine s konským telom. Zastavenie má byť okamžité, rovné, presné, uvoľnené a s výsledným postojom koňa v rovine. Kôň má cúvať s hlavou, krkom a telom v jednej rovine. Pokiaľ je vyžadované cúvanie do strán, kôň môže byť postavený do smeru pohybu. Pri ideálnom obrate viac ako 90° má kôň stáť na pravej zadnej pivotnej nohe s tým, že predné nohy prekračujú ľavá cez pravú. Súťažiaci, ktorého kôň sa otáča na ľavej zadnej nohe nebude penalizovaný, ale súťažiaci, ktorého kôň predvádza obrat správne, získa za obrat viac bodov.

Obrat vľavo je nepovolený manéver

Kôň musí byť postavený na prehliadku rýchlo, s nohami v zákrýte a rovno pod telom. Predvádzajúci nemusí upravovať koňa, ktorý zastavil vo štvorcovej pozícii. Súťažiaci má upraviť koňa, ktorý nezastavil správne a dať rozhodcovi pokyn (kývnutím hlavou), že je pripravený k prehliadke.

Penalty

Súťažiaci bude nezávisle na bodovom hodnotení manévru ohodnotený penaltami, ktoré sa odčítajú od dosiahnutého bodového hodnotenia.

Penalta 3

- Prerušenie chodu v kroku a kluse do dvoch krokov
- Pretočenie alebo nedotočenie obratu od 1/8
- Dotyk kužeľa alebo kopnutie do kužeľa
- Posúvanie pivotnej nohy po zemi v priebehu obratu a danie ju na to isté miesto
- Zdvihnutie a polozenie pivotnej nohy na rovnaké miesto v obrate alebo zdvihnutie a polozenie ktorejkoľvek nohy na to isté miesto v zastavení alebo v priebehu prehliadky **Penalta 5**
- Nepredvedenie predpísaného chodu alebo nezastavenie viac ako 3 m od predpísaného miesta
- Prerušenie chodu v kroku a kluse nad dva kroky
- Kužeľ v pozícii medzi predvádzajúcim a koňom
- Zdvihnutie a odkročenie pivotnej nohy alebo jej výrazný posun v priebehu obratu
- Vykročenie ktoroukoľvek nohou v priebehu prehliadky
- Odľahčenie nohy na špičku kopyta v čase postavenia koňa
- Pretočenie alebo nedotočenie obratu od 1/8 do ¼ obratu

Penalta 10

- Predvádzajúci sa nenachádza v predpísanej pozícii v priebehu prehliadky
- Predvádzajúci sa dotýka koňa, ukazuje svojimi nohami alebo kope do nôh koňa pri postavení koňa k prehliadke
- Státie priamo pred koňom
- Pustenie vodítka, držanie retiazky alebo obojručný ťah za vodítko
- Vážna neposlušnosť vrátane kopania, kúsania, vzpínania alebo hrabania, zahŕňa aj obiehanie koňa okolo predvádzajúceho

Diskvalifikácia (súťažiaci sa nemôže umiestniť)

- Súťažiaci nie je označený správnym štartovým číslom
- Strata kontroly nad koňom ktorý ohrozuje súťažiacich, iné kone alebo rozhodcu
- Kôň predvádzajúcemu utečie
- Úmyselné týranie koňa
- Prehnané tréningovanie a drilovanie koňa
- Použitie zakázaných pomôcok alebo výstroje

- Nedodržanie predpísanej úlohy vrátane zhodenia kužeľa alebo práca na zlej strane kužeľa, nepredvedenie predpísaného chodu, pretočenie alebo nedotočenie obratu o viac ako ¼ obratu

7. RANCH RIDING

Význam ranch riding disciplíny je zhodnotiť schopnosť koňa prekonať jednotlivé prvky, ktoré sa vyskytujú na ranči. Na koni by mala byť radosť jazdiť. Kôň by mal reflektovať všestrannosť, výzor a pohyb rančového koňa jazdiaceho vonku v aréne. Kôň by mal byť dobre vytrénovaný, zrelaxovaný, pokojný a jemný s kadenciou v chodoch. Ideálny rančový kôň sa pohybuje dopredným pohybom a demonštruje viditeľné predĺženie krokov v predĺžených chodoch. Kôň môže byť jazdený na ľahkom kontakte alebo na relatívne povolených oťažiaciach bez odporu ale nie na úplne zahodených oťažiaciach. Dôraz sa dáva na plynulé prechody s dôrazom na pohyb koňa, jemné a korektné predvedenie. Ideálny ranch riding kôň by mal mať prirodzený rančový vzhľad od hlavy po chvost v každom manévri.

Rozhodca vyberie jednu z 15 úloh a je tiež zodpovedný za správne postavenie dráhy. Chody by mali byť predvedené s dôrazom na kadenciu, dopredný pohyb. Prechody by mali byť predvedené v mieste, kde je predpísané s jemnosťou a poslušnosťou.

Bez časového limitu.

Je doporučené použitie prírodných kavaliet.

Pracovný sed v kluse a cvale je doporučený, stehenný sed v predĺženom kluse alebo predĺženom cvale je povolený.

Dotýkanie alebo držanie sedla voľnou rukou je povolené.

Ranch riding výzor a výstroj:

- Žiadny lak na kopytá.
- Bez zapletenia hrivy a chvosta a bez príčesku chvosta.
- Nie je povolené vyholenie uší zvnútra.
- Vyholenie cestičky na uzdečku je povolené, rovnako je povolené vyholenie dlhých chlupov na nohách koňa alebo dlhých chlupov na hlave.
- Výstroj so striebrom by sa nemala viac počítať do hodnotenia ako dobrý pracovný outfit.
- Prílišné zdobenie striebrom uzdečky alebo sedla je nevhodné.
- Je doporučené pre súťažiacich použitie poprsníku a zadného podbrušníka.

Počas predvedenia na zubadle alebo hackamore si môže jazdec prehadzovať medzi jednoručným a obojručným vedením hocikedy.

Kôň nesmie pretekať v disciplíne Western Pleasure a Ranch Riding súbežne počas jedného preteku.

Bodové hodnotenie je od 0 do 100, pričom 70 bodov je považované za priemer. V každom manévri budú súťažiacemu pripočítané a odpočítané body za prevedenie a penalizácie za chyby sa odpočítajú. Každý manéver je hodnotený bodovým skóre od +1 ½ do -1 ½

-1 ½ znamená extrémne zlé prevedenie, -1 veľmi zlé, - ½ zlé, 0 korektné alebo priemerné hodnotenie, +1/2 dobré, +1 veľmi dobré a + 1 ½ vynikajúce prevedenie. Hodnotenie manévrov je nezávislé na penalizácii.

Na súťaži je vypísaná jedna z 15tich predpísaných úloh.

Vzdialenosti medzi kavaletami

- Krok 66 – 76 cm
- Klus 91 – 106 cm
- Cval 190 – 210 cm

Pri ustupovaní nad kavaletou minimálny priestor medzi kavaletami 91 cm.

Penalty

Súťažiaci bude penalizovaný kedykoľvek nastanú tieto situácie:

Penalta 1

- príliš pomalý (vo všetkých chodoch)
- hlava koňa držaná za kolmicou (vo všetkých chodoch, manévroch)
- kôň vypadne z požadovaného rámca (vo všetkých manévroch)
- prerušenie chodu v kroku alebo kluse do dvoch plných krokov

Penalta 3

- prerušenie chodu v kroku alebo kluse nad dva kroky
- prerušenie chodu v cvale (aj za opravenie pri zlom nacvální)
- cval na zlú nohu
- príliš prevesené oťaže (za každý manéver)
- cval na zlú nohu alebo križovanie viac ako dva cvalové skoky pri preskoku
- klus viac ako tri plné klusové kroky pri jednoduchom preskoku
- vážne porušenie ktorejkoľvek prekážky

Penalta 5

- každá zjavná neposlušnosť (kopanie, hryzenie a pod.)

Penalta 10

- neprirodzený vzhľad koňa (kôň nesie chvost v neprirodzenej polohe)

Off pattern - súťažiaci sa umiestni až za tými, ktorí predviedli úlohu správne

- vynechanie, pridanie alebo nedokončenie manévru
- opakovaná neposlušnosť

Diskvalifikácia

- nepovolená výstroj
- úmyselné týranie koňa
- veľká neposlušnosť alebo drilovanie
- krívanie koňa

Za ľahký dotyk alebo kopnutie do kavalety neobdrží súťažiaci penaltu, ale prevedenie bude zohľadnené v hodnotení za manéver, rovnako aj pri nedotočení a pretočení spinu.

8. VÝSTROJ PRE ANGLICKÉ DISCIPLÍNY

V anglických disciplínach sú prípustné uzdenia: krúžkové zubadlo raz alebo dvakrát lomené, kimberwick, pelham, drezúrna uzda (plné uzdenie s dvomi párami oťaží). Ústna časť uzdenia musí mať najmenej 8 mm a maximálne 20 mm v priemere, s vyklenutím najviac 4 cm. Zubadlo môže byť gumené, obalené gumou, plastové, bez ostrých výčnelkov. Kožené zubadlo musí byť hladké, môže byť koža zrolovaná a hrubé od 15mm do 20mm. Na lomených zubadlách musia byť krúžky, ktoré spájajú obe časti zubadla veľké 32 mm alebo menej v priemere alebo plochá stredová časť s rozmermi od 10 mm do 20 mm meraná z hora na dol, s maximálnou dĺžkou 50 mm, ktorá leží plochu v hube, je tiež povolená. Každá páka, ktorá má fixované oťaže si vyžaduje podbradnú retiazku alebo podbradný remienok. Priemer krúžkov zubadla nesmie byť väčší ako 100 mm.

Hladké, guľaté, oválne alebo vajcové - zahnuté zubadlo, jemnejší twister, twister s jedným zubadlom, dvojité twister, nelomené zubadlo je povolené. Pri každom prípustnom uzdení musí byť jednoduchá uzdečka s čelenkou a nánosníkom. Pokiaľ je použité zubadlo s posilňujúcim efektom (kimberwick, pelham, plná uzda) je povinná podbradná retiazka.

Sedlo musí byť čierne a / alebo hnedé kožené s tradičným loveckým alebo parkúrovým typom, kolenné opierky sú voliteľné.

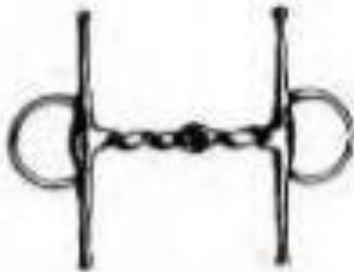
Podložka pod sedlo musí byť vykrojená, je povolená aj obdĺžniková podsedlovka použitá za účelom pripevnenia čísel na oboch stranách sedla. Podsedlová deka a prídavné zariadenia musia byť biele alebo v prírodnej farbe bez zdobenia.

Oblečenie jazdca pre anglické disciplíny predstavuje tvídové alebo vlnené sako v tradičných farbách (povolené sú tmavé odtiene modrej alebo zelenej, čiernej, hnedej farbe, nie červené). Košele majú byť v konzervatívnej farbe, rajtky alebo anglické jazdecké nohavice (béžová alebo šedá farba), vysoké jazdecké topánky alebo perka (čierne alebo hnedé), jazdecká prilba (modrá, hnedá alebo čierna).

Vlasy musia byť upravené (zapletené alebo v sieťke). Je žiadúce použitie viazanky alebo ozdobnej brošne.

Rukavice nie sú povinné.

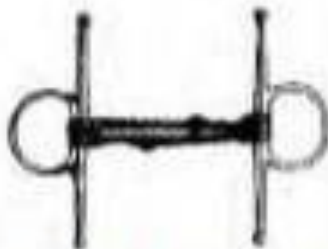
ACCEPTABLE ENGLISH BITS FOR ALL AGES

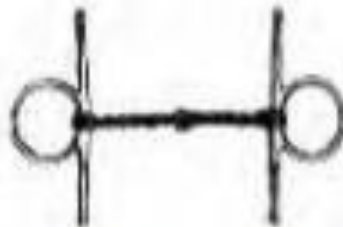
SLOW TWIST

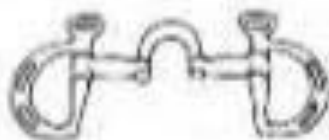
CORKSCREW

**DOUBLE TWISTED
WIRE**

**SINGLE TWISTED
WIRE**

CORRECTION BIT

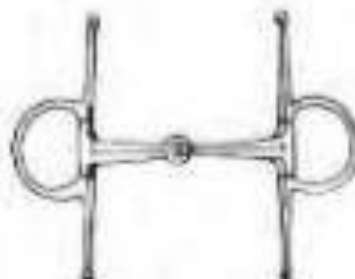

**SNAFFLE BIT WITH
CONNECTING FLAT BAR**

UNACCEPTABLE ENGLISH BITS

EXCESSIVE PORT

TRIANGULAR MOUTH

Povolená výstroj pre anglické triedy:

- Anglické ostrohy s guľatým zakončením, krčok musí byť kratší ako 25 mm
- Bičiek
- Rukavice
- Krátke chapsy (hnedé alebo čierne, použitie ku členkovým perkám, nemôžu sa nahradiť podkolenkami)
- Anglický poprsník
- Zapletená hriva a chvost v loveckom štýle
- Bandáže a chrániče sú povolené v Hunt Seat Equitation

Zakázaná výstroj pre anglické triedy

- Uzdenie rôzneho štýlu (pelham, snaffle, kimberwick), ktoré obsahujú stredovú časť ústiacu do trojuholníka (cathedral), donuts, ... a iné nepovolené zubadlá. Pólo zubadlo a zubadlá s ostrými hranami, hrotmi sú dôvod k vylúčeniu. Pokiaľ je použitá retiazka, musí byť retiazka široká minimálne 15 mm a ležať na plocho.
- Ostrohy s kolieskami
- Prevlečky
- Martingaly (pevné alebo pohyblivé)
- Gumové oťaže
- Chrániče nôh, bandáže (v disciplíne Hunter under saddle)
- Topánky pre kone sú **POVOLENÉ** vo **VŠETKÝCH DISCIPLÍNACH** a nie sú považované za chrániče!!!
- Rozdelené oťaže
- Krížový nánosník – (figure osem cavesson) bez zubadlová uzdečka
- Našuchovacie ostrohy bez remienka (Slip on spurs)

KROK

- **Zlý krok** je vynútený, neprirodzený alebo prerušovaný chod, ktorý stráca pravidelnú štvordobú kadenciu. Kôň sa javí nervóznym alebo stráca chuť ísť dopredu. Kôň predvída klus alebo naklusáva, zastavuje alebo sa javí lenivý, vláči nohy, stráca rytmus alebo plynulosť.
- **Priemerný krok** je štvordobý chod, pri ktorom kôň drží dobrú hornú líniu a javí sa uvoľnený. Môže byť pomalší, ale udržuje dopredný pohyb s kadenciou a rytmom. Správanie koňa je priemerné, má správne reakcie.
- **Dobrý krok** má kôň so štvordobým, pravidelným chodom, vyváženou hornou líniou, spáva sa uvoľnene, vypadá pozorne. Chod vykazuje takt, kadenciu a plynulosť, kôň je rovný, s ľahkým kontaktom na oŕaži. Nohy koňa sa pohybujú pri zemi, noha koňa zľahka došľapuje a v rovnakom tempe znovu opúšťa zem.

KLUS

- **Extrémne zlý klus** – kôň má problém predviesť dvojdobý chod a vypadá počas predvádzania veľmi nepohodlne. Pohybu chýba plynulosť, rovnováha, má slabý pohyb v hlezniach, takže stráca dopredný pohyb, kadenciu alebo takt. Extrémne zle je hodnotený tiež kôň, ktorý odmieta predviesť chod
- **Veľmi zlý klus** – predvádza kôň s rozdielnou kadenciou, alebo kôň ktorý nie je ochotný k doprednému pohybu. Nie je schopný plynulého pohybu s udržaním hornej línie. Kôň sa môže javiť uponáhľane, nervózne, stuhnuto, stráca príŕnutie alebo ide po predku. Jeho schopnosť prejsť vzdialenosť je daná vyššou rýchlosťou ale nie priestornosťou pohybu.
- **Zlý klus** – predvádza kôň s priemerným pohybom doprevádzaný nežiaducim prejavom. Napríklad kôň ide priemerným chodom, ale má nešťastný alebo mrzutý výraz.
- **Korektný, priemerný klus** – je dvojdobý pohyb s diagonálnym pohybom končatín, kedy sa diagonálne končatiny zároveň zdvíhajú zo zeme a tiež zároveň dopadajú. Táto podmienka musí byť splnená, aby mohol byť chod hodnotený ako priemerný, prípadne vyššie. Kôň udržuje hornú líniu, má uvoľnený, príjemný výraz, má ľahký kontakt s oŕažou a poslušne sa pohybuje dopredu.
- **Dobrý klus** – predvádza kôň s priemerným pohybom s kladnými prvkami v predvedení. Napríklad ide priemerným pohybom, ale má skvelé správanie a pozorný výraz s ušami dopredu, vypadá veselo a pritom uvoľnene a spokojne.
- **Veľmi dobrý klus** – predvádza kôň, ktorý ide po celú dobu s pravidelnou kadenciou, dobrou hornou líniou, dobrým dopredným pohybom v rovnováhe a s kmihom, ktorý vypadá ako veľmi príjemný na jazdenie. Má kludný, príjemný výraz a udržuje stály ľahký kontakt s oŕažou. V porovnaní s výborným prevedením nemá tak podsadené zadné nohy alebo uvoľnené ramená, môže viac ohýbať päty alebo mať trochu tuhšiu sponku, ale pôsobí celkovo mäkko a uvoľnene.
- **Výborný klus** - predvádza kôň s priestorným pohybom pri ktorom sa nohy nedvíhajú vysoko nad zem. Zadné nohy došľapujú do stopy predných nôh, alebo ju prešľapujú. Päty koňa sa málo ohýbajú, sponka je uvoľnená, kôň vypadá akoby chcel došľapnúť na zem na špičku kopyta, aj keď došľapuje na plochu. Pohyb je vyvážený, s pravidelnou kadenciou. Kôň vyzerá ako by sa pohyboval

uvedomelo, bez námahy, pohyb vychádza od zadných nôh a pokračuje cez zaguľatenú hornú líniu, temeno koňa je na úrovni kohútika alebo ľahko nad ním. Kôň sa pohybuje poslušne, s uvoľneným a spokojným výrazom, je mäkký v hube, udržuje ľahký kontakt so zubadlom.

PREDĹŽENÝ KLUS

- **Zlý predĺžený klus** – predvádza kôň, ktorý nepredĺži krok, iba zrýchli. Rovnako je posudzovaný klus, ktorý vyzerá že je ťažko jazditeľný.
- **Priemerný predĺžený klus** – predvádza kôň, ktorý udrží rytmus a ukáže hladké, pravidelné predĺženie
- **Dobrý predĺžený klus** – predvádza kôň, ktorý na požiadanie poznaťelne predĺži klusový krok pri miernom zvýšení tempa, zachová pravidelnosť pohybu a predvedie predĺženie bez zjavnej námahy.

CVAL

- **Extrémne zlý cval** – predvádza kôň, ktorý nesplňuje trojdobý chod. Pohybu chýba rytmus, kadencia a vypadá nepohodlne na jazdenie. Rovnako bude hodnotený kôň, ktorý odmieta predviesť predpísaný chod, alebo vykazuje známky neposlušnosti.
- **Veľmi zlý cval** – predvádza kôň s trojdobým cvalom, pri ktorom sa nenesie. Nepracuje zadkom, je natiahnutý, nemá kmih a zobraťie. Môže mať slabé päty, ktoré spôsobujú ťažkopádny pohyb po predku, môže mať nevýrazný dopredný pohyb, zmeny v kadencii alebo v rýchlosti. Môže byť predvádzaný na zahodených oťažiacch, strácať príľnutie. Môže byť nervóznym alebo zrýchľovať kroky.
- **Zlý cval** – predvádza kôň s priemerným pohybom a nevhodným prejavom. Napríklad kôň s priemerným pohybom ale s nedostatkom vo výraze alebo stabilite hornej línie
- **Korektný, priemerný cval** – korektný trojdobý chod, kôň má rovnú hornú líniu a príjemný pohyb. Kôň musí predviesť trojdobý cval aby mohol byť hodnotený ako priemerný alebo lepšie. Má ľahký kontakt oťaže s hubou a jeho výraz je uvoľnený a príjemný.
- **Dobrý cval** - predvádza kôň s priemerným pohybom s kladnými prvkami v predvedení. Napríklad kôň predvádza priemerný cval, ale má skvelý výraz a je priestupný.
- **Veľmi dobrý cval** – predvádza kôň s lepším ako priemerným pohybom a kmihom. Jeho pohyb vychádza od zadných nôh, môže viac ohýbať kolená, ale nedosahuje takú dĺžku cvalového skoku ako výborný cval, ale kôň si udržuje po celú dobu rovnú hornú líniu a uvoľnený vzhľad. Má kľudný, príjemný výraz a udržuje celú dobu ľahký kontakt s oťažou.
- **Výborný cval** – predvádza kôň, ktorý udržuje vykľenutú hornú líniu, používa aktívne zadné nohy k podsadeniu a vytvoreniu kmihu. Sila priestornosť pohybu vychádza od zadku, predné nohy sa pohybujú vpred, s malým ohybom v kľboch. Pohybuje sa bez zjavnej námahy, nesie sa a je pod kontrolou. Vykazuje energický pohyb ktorý vypadá, že môže kedykoľvek prejsť do ľahkého cvalu. Kôň má vysoký stupeň priestupnosti a kmihu, pohybuje sa pružne a uvoľnene. Má skvelý výraz s ušami vpred a s dôverou udržuje príľnutie.

- **Ľahký cval** - predstavuje skutočné predĺženie cvalových skokov viditeľnou zmenou v rýchlosti. Kôň musí ostať v každom momente pod kontrolou a na požiadanie musí predviesť plynulé zastavenie (bez skĺznutia). Pokiaľ je žiadané zastavenie musí jazdec povoliť oťaž a kôň musí ostať v klude stáť.

Ak je v úlohách vyžadovaný presný počet krokov, rozlišujeme KROK (STEP) a plný krok (STRIDE).

Krok (step) predstavuje zdvihnutie a polozenie jednej z predných alebo zadných končatín koňa.

Plný krok (stride) je pohyb všetkých štyroch končatín.

9. HUNTER UNDER SADDLE

Cieľom disciplíny je predviesť koňa s čulým výrazom, ktorého chody ukazujú potenciál loveckého koňa. Kone majú mať ľahké, atletické a nenútené chody s nízkymi a dlhými krokmi predvádzanými bez zjavnej námahy. Mali by byť schopné za stáleho uvoľneného držania tela plynule predĺžiť kroky s dobrou kadenciou, pričom sa zachová pravidelnosť a čistota chodu. Kone majú predviesť predovšetkým kvalitu pohybu a čistotu chodu. Majú tiež predviesť poslušnosť, s pozorným výrazom, nastraženými ušami a ochotne reagovať na pomôcky jazdca. Nohy a ruky jazdca majú zostať v ľahkom kontakte s koňom. Kôň má predviesť ochotné a plynulé prechody, ak je vyžadovaný predĺžený klus alebo ľahký cval mal by pokračovať s plochým a plynulým pohybom. Temeno koňa má byť na úrovni kohútika alebo ľahko nad ním, aby bol umožnený správny impulz vychádzajúci od zadných nôh. Pozícia hlavy koňa by mala byť s nosom ľahko pred alebo na kolmici.

Disciplína sa posudzuje podľa výkonu, kondície a predispozície koňa. Najvyššie ocenenie dosiahne ochotný, vyrovnaný kôň s plynulým pohybom.

Súťažiaci môže byť rozhodcom požiadany o nacválanie aj z kroku, nielen z klusu.

Záleží na rozhodcovi, či bude požadovať ľahký cval po všetkých, alebo len po 12tich najlepších a to v jednom alebo v oboch smeroch. Nikdy nesmie byť naraz v tomto chode viac ako 12 koní. Rozhodca môže požadovať zastavenie z ľahkého cvalu, po zastavení musí jazdec nechať stáť koňa v klude a s prevesenými oťažami.

Kone budú predvádzané v kroku, kluse a cvale v oboch smeroch. Zmena smeru sa prevedie do vnútra arény. Kone majú ochotne cúvať a v klude stáť. Súťažiaci nebudú požiadaní o skok cez prekážku v tejto disciplíne.

Rozhodca môže požiadať o predĺženie chodu v kroku, kluse alebo cvale na jednu alebo obidve strany arény. Predĺženie je viditeľné predĺženie chodu s plochým a plynulým pohybom, s minimálnou námahou a javí sa ako ľahko jazditeľný.

Chyby vo výkone zoradené podľa závažnosti:

- Rýchle, krátke a vysoké kroky
- Cval na zlú nohu
- Prerušenie chodu
- Prílišná rýchlosť v ktoromkoľvek chode

- Prílišná pomalosť v ktoromkoľvek chode, strata dopredného pohybu
- Nezahájenie vyhláseného chodu, oneskorenie prechodu
- Hlava koňa nesená príliš vysoko
- Hlava koňa nesená príliš nízko (pod úrovňou kohútika)
- Prílišné ohnutie, pri ktorom je hlava za kolmicou
- Prehnane vystrčený nos dopredu
- Neschopnosť udržovať ľahké prilnutie
- Potknutie
- Kôň sa javí podráždený, unavený, letargický, apatický alebo vyčerpaný
- Trvalé predvádzanie koňa príliš ďaleko od obvodu arény

Chyby vedúce k diskvalifikácii:

Hlava nesená príliš nízko, pri pohybe koňa je hlava trvale za kolmicou, alebo iné prejavy zastrešovaného koňa.

10. HUNT SEAT EQUITATION

Cieľom disciplíny je ukázať schopnosť jazdca predviesť s koňom rôzne manévry potrebné pre jazdenie v anglickom štýle. Posudzuje sa jazdec a jeho pôsobenie na koňa. Komunikácia s koňom a použitie pomôcok nemá byť poznateľné. Temeno koňa má byť na úrovni kohútika alebo vyššie, hlava koňa nesmie byť nesená za kolmicou. Kôň nemá pôsobiť ustrašene ani vzdorovito.

Úloha má byť vyvesená najmenej hodinu pred začatím disciplíny. Rozhodca by pri tvorení úlohy mal myslieť na to, aby väčšina jazdcov zašla úlohu do jednej minúty. Všetky úlohy musia obsahovať krok, klus, cval a cúvanie. Vo všetkých častiach disciplíny má kôň predvádzať čo najlepšie chody, ako sú popísané pre anglické disciplíny.

Poradie jazdcov so zhodným bodovým ziskom záleží na konečnom rozhodnutí rozhodcu.

Základná pozícia

Pri nasadaní uchopí jazdec oťaže ľavou rukou a položí ich na kohútik. Pravou rukou uchopí strmeňový remeň, vloží ľavú nohu do strmeňa a nasadne. Pri zosadaní môže jazdec zosadnúť alebo sklznúť po bruchu. Do úvahy sa musí brať veľkosť jazdca. Ruka jazdca musí byť nad a pred kohútikom, zápästie má byť uvoľnené a poloha ruky by mala zvierat uhol cca 30 stupňov. Ruky majú byť držané kúsok od seba a predlaktie tvorí priamku k hube koňa. Spôsob držania oťaží je ľubovoľný, ale nesmie sa behom jazdy meniť. Pri použití plného uzdenia je nutné držať obidve oťaže.

Rozhodca by nemal požadovať zosadnutie a nasadnutie na koňa.

Pohľad jazdca má smerovať hore, ramená dozadu. Špičky nôh majú mať taký uhol, aby umožňoval jazdcovi mať pätu dole a ľahko priloženú holeň. Strmeň je nasadený na najširšom mieste chodidla a nesmie byť žiadnym spôsobom pripevnený k podbrušníku.

Priebeh súťaže

Súťažiaci môžu do arény vstupovať jednotlivo, alebo môžu nastúpiť všetci zároveň. Poradie jazdcov je vopred dané a nesmie sa meniť. Všetci súťažiaci alebo len finalisti musia predviesť rail work, teda jazdu aspoň jedným smerom okolo arény vo všetkých troch chodoch. Táto časť môže byť použitá k rozhodnutiu o konečnom umiestnení súťažiacich, môže sa upraviť umiestnenie súťažiacich alebo rozhodnúť o konečnom umiestnení v prípade rovnakého počtu bodov získaných z prvej časti disciplíny .

Popis manévrov

- Obrat okolo predku vpravo je predvedený pohybom zadku do ľava
- Obrat okolo predku vľavo je predvedený pohybom zadku do prava
- Ak je požadovaná jazda bez strmeňov, môže ich jazdec nechať voľne visieť alebo ich prehodiť krížom cez sedlo na kohútiku
- Ustupovanie na holeň je predvedené tak, že kôň postupuje diagonálnym smerom súčasne dopredu a do boku. Telo koňa je narovnané s mierne ohnutým krkom proti smeru pohybu (je vidieť oko koňa). Pri ustupovaní vpravo je kôň pristavený s krkom mierne ohnutým vľavo, keď kôň ustupuje vľavo je kôň pristavený vpravo.
- Pokiaľ je preskok požadovaný manéver, mal by byť navrhnutý ako jednoduchý preskok, alebo si súťažiaci môžu vybrať, či predvedú jednoduchý alebo letný preskok. (poz.

Jednoduchý preskok je predvádzaný prechodom do kroku alebo klusu na jeden až 3 kroky)

Úlohy môžu byť zostavené z nasledujúcich cvikov

- **Ľahké úlohy:** krok, pracovný klus, predĺžený klus, ľahký klus, kruhy, osmičky, zastavenie, zacúvanie, ustupovanie (sidepass), povolenie a vytiahnutie oťaží, predvedenie zmeny vysadania na správnu nohu na diagonále
- **Stredne ťažké úlohy:** vlnovka v kluse alebo v cvale, obrat okolo zadku alebo okolo predku, ustupovanie na holeň, letmá alebo jednoduchá zmena cvalu
- **Ťažké úlohy:** cval alebo ľahký cval na priamych alebo zakrivených líniách, kontrakcval na osmičke, nohy zo strmeňov a následné vrátenie nohy do strmeňa bez zastavenia

Pozícia jazdca v jednotlivých chodoch

- **Krok (štvordobý chod):** jazdec sedí vzpriamene, ruka ide s pohybom koňa
- **Ľahký klus:** v prípade že je požadované vyjazdenie osmičky, má jazdec ukázať vysadenie na správnu nohu a jaj zmenu na diagonálach. Pri jazde na ľavú diagonálu jazdec sedí v sedle keď je ľavá predná noha koňa na zemi. Pri jazde na pravú diagonálu sedí jazdec v sedle keď je pravá predná noha koňa na zemi. Pokiaľ jazdec ide na kruhu po smere hodinových ručičiek v ľahkom kluse jazdec vysadá na ľavú diagonálu. Pokiaľ ide jazdec na kruhu proti smeru hodinových ručičiek jazdec vysadá na pravú diagonálu. Jazdec by mal byť svojou panvou v takom uhle, aby svojím pohybom podporoval dopredný pohyb koňa. Horná časť tela má byť naklonená zhruba 20 stupňov pred kolmicou.
- **Pracovný klus a cval:** v pracovnom kluse je horná časť tela jazdca len veľmi mierne pred kolmicou, v cvale môže byť predklon o niečo väčší. Ak je potrebné skrátiť kroky, môže byť pozícia tela vzpriamenejšia.
- **Státie v strmeňoch:** jazdec uvoľnene nadvihne panvu smerom dopredu nad sedlo, váha jazdca je na kónskom chrbte rozložená pomocou nôh jazdca, ktoré sú jedinou časťou tela, ktorá je v priamom kontakte s koňom. Ruky sú viac vpredu nad krkom koňa, ale nedotýkajú sa ho.
- **Ľahký cval:** je trojdobý predĺžený cval, pri ktorom jazdec stojí v strmeňoch. Nohy sú na bokoch koňa, pričom jazdec nesedí v sedle. Pozícia tela jazdca sa mení v závislosti na tom, či je potrebné predĺžiť alebo skrátiť cvalové skoky. Bežná pozícia tela je cca 30 stupňov pred kolmicou.

Hodnotenie

Jazdecká dvojica je hodnotená bodmi od 0 do nekonečna, pričom 70 bodov predstavuje priemerný výkon. Úlohy budú rozdelené na 6 až 10 manévrov podľa rozhodnutia rozhodcu a každý manéver bude ohodnotený dojmovým bodom od +3 do -3, pol bodové hodnotenie je povolené. Tieto body budú pripočítané alebo odpočítané od hodnoty 70 bodov. Hodnotenie manévru nie je závislé od udelenej penalty, ale odráža jazdecké schopnosti a predvedenie daného manévru nasledujúcim spôsobom: +3 excelentne, +2 veľmi dobre, +1 dobre, 0 priemerné, resp. korektné prevedenie, -1 zle, 2 veľmi zle, -3 extrémne zle. Celkový výkon, predvedenie a sed jazdca budú navyše ohodnotenú jednou samostatnou známku od 0 do +5.

Známku 0 až +2 bude ohodnotenú zlé až priemerné predvedenie úlohy, známku +3 bude ohodnotenú dobrý výkon, známku +4 veľmi dobrý výkon a známku +5 ohodnotí rozhodca excelentné prevedenie úlohy. Súťažiaci môžu byť ďalej hodnotení pri spoločnej jazde po obvode arény a ich bodové hodnotenie môže byť zodpovedajúcim spôsobom upravené podľa uváženia rozhodcu.

Penalta 3

- Prerušenie chodu v kroku alebo kluse do 2 krokov
- Pretočenie alebo nedotočenie obratu od 1/8 do ¼

- Dotyk kuželky

Penalta 5

- Nezastavenie alebo nepredvedenie požadovaného chodu do vzdialenosti 3 m od kuželky
- Vysadanie na nesprávnu nohu nad 2 kroky
- Viditeľná kontrola jazdca očami na ktorú nohu vysadá
- Cval na zlú nohu alebo prerušenie chodu s výnimkou korekcie cvalu na zlú nohu
- Úplná strata kontaktu medzi hubou koňa a rukou jazdca
- Prerušenie chodu v kroku alebo kluse na viac ako dva kroky
- Strata strmeňa
- Hlava koňa nesená príliš nízko alebo za kolmicou pokiaľ je kôň v pohybe, kôň javí známky zastrašenia

Penalta 10

- Pustenie, strata oťaže
- Použitie ruky k zastrašeniu alebo pochváleniu koňa kdekoľvek v priebehu disciplíny
- Držanie sa sedla voľnou rukou
- Zreteľná neposlušnosť koňa ako je vzpínanie, kopanie, vyhadzovanie alebo hrabanie nohou •

Použitie ostrohy pred podbrušníkom

Diskvalifikácia (súťažiaci sa nemôže umiestniť)

- Neschopnosť jazdca byť riadne označený štartovým číslom
- Zjavné týranie koňa alebo nadmerný schooling
- Nepovolené držanie oťaží
- Použitie nepovolenej výstroje
- Pád koňa a jazdca

- **Off pattern:** prevrhnutie kuželky alebo práca na zlej strane kuželky, nedodržanie úlohy zahrňujúce nepredvedenie požadovaného chodu vrátane nepredvedenia cvalu na správnu nohu alebo pretočenie či nedotočenie obratu o viac ako $\frac{1}{4}$, vysadanie na zlú nohu .

Chyby ktoré vedú k diskvalifikácii:

S výnimkou triedy amatér alebo mládež, kedy musia byť hodnotené podľa závažnosti

Hlava koňa nesená príliš nízko, pri pohybe je hlava sústavne za kolmicou, alebo iné prejavy zastrašovaného koňa

11. RANCH TRAIL

Táto trieda by mala otestovať schopnosť koňa vysporiadať sa so situáciami počas jazdy v patterne, ktorého prekážky môžeme nájsť v každodennom živote na práci na ranči. Kôň/ jazdec ako tím sú hodnotení na základe korektnosti, efektívnosti a presnosti s ktorou sa prekážky prekonávajú, a postoj a spôsoby, ktoré kôň prejavuje. Posudzovanie sa zameriava na výber poslušného, ochotného koňa s vhodným správaním a postojom, ktorý sa nechá korektno navigovať a prejsť trasu. Ideálny ranch trail kôň by mal mať prirodzený rančovní výzor od hlavy po chvost v každom manévri. **Nie je povolený lesk na kopytá, hriva a chvost nezapletený, bez príčeskov.** Je povolené zastrihnutie hrivy v oblasti nátylku. Pokiaľ je kôň jazdený na krúžkovom zubadle alebo hackamore, je povolené kedykoľvek meniť jednoručné alebo obojručné vedenie koňa.

Požiadavky na trať:

Trať na Ranch Trail bude obsahovať nie menej ako 6 a nie viac ako 9 úloh. Je povinné aby sa kôň predviedol v kroku, kluse a cvale počas patternu. Krok môže byť súčasťou hodnotenia za prekážkou alebo hodnotený s blížiacou sa prekážkou. Klus musí byť minimálne 11 metrov a skóre je s nasledujúcou prekážkou. Cval musí byť špecifikovaný na ktorú nohu (pravý/ ľavý), minimálne 15 metrov a hodnotí sa s nasledujúcou prekážkou. Je potrebné dbať na to, aby ste sa vyhli vytváraniu prekážok, ktoré by mohli byť nebezpečné pre koňa alebo jazdca. Pri vytváraní patternu, show manažment (technický delegát) by mal mať na pamäti, že idea nie je pripraviť pascu na jazdca alebo koňa alebo eliminovať prekážku, ktorá je príliš obtiažna. Všetky prekážky musia byť skonštruované s dôrazom na bezpečie a na predídenie nebezpečenstva poranenia. Vonkajšia aréna sa doporučuje,

pokiaľ je to možné. Rozhodca si musí trasu prejsť a má právo a povinnosť zmeniť trasu, pokiaľ to nie je v súlade so zámerom triedy. Rozhodca môže odstrániť alebo zmeniť akúkoľvek prekážku ktorá sa mu zdá nebezpečná, neprejditeľná alebo zbytočne ťažká. Hocikeď počas triedy pokiaľ sa stane prekážka nebezpečná, musí byť opravená alebo odstránená z trate. Ak nemôže byť opravená a niektoré kone musia štartovať, musí byť odstránené hodnotenie danej prekážky aj od predchádzajúcich jazdcov z danej triedy.

Zakázané prekážky:

Plachty, vodné prekážky s hladkým dnom, PVC rúrky používané na skok alebo prechádzku, pneumatiky, hojdacie alebo pohyblivé mosty, natreté guľatiny alebo tyče, guľatiny vyvýšené spôsobom, ktorý umožňuje nebezpečné prevažovanie sa.

Povinné prekážky:

1. Jazda cez prekážky na zemi (vyžadujú sa prírodné polená). Môže sa použiť krok, klus alebo cval ale vyžaduje sa len jeden chod.

- Krok: cez maximálne päť kavaliet (kmeňov) s výškou maximálne 25 cm a s rozstupmi medzi 66 – 76 cm. Formácia môže byť rovná, zakrivená, cikcak alebo vyvýšená.

- Klus: nie viac ako päť polien nie viac ako 25 cm vysoké. Priestor medzi polenami alebo tyčami by mal byť 92 – 107 cm. Ú tvar môže byť tiež rovný, zakrivený, cikcak alebo vyvýšený.

- Cval: nie viac ako päť polien, nie viac ako 25 cm vysoké. Priestor medzi polenami by mal byť 183 – 213 cm. Ú tvar môže byť tiež rovný, zakrivený, cikcak alebo vyvýšený.

2. Otváranie, prechádzanie a zatváranie výklopnej krídlovej brány (nie lanovej brány): Používajte bránu, ktorá neohrozí koňa ani jazdca a vyžaduje minimálny bočný prechod.

3. Jazda cez drevený most: Most by mal byť pevný, bezpečný a zdolávaný len v kroku. Ťažká preglejka ležiaca rovno na zemi je prijateľnou simuláciou mosta. Odporúčaná minimálna šírka musí byť 92 cm a aspoň 183 cm dlhý.

4. Cúvanie medzi a okolo prekážky: Prekážky musia byť od seba vzdialené minimálne 71 cm. Ak je zvýšená, vyžaduje sa vzdialenosť 76 cm. Cúvanie do tvaru L, V, U alebo rovno alebo podobne tvarovaný cvik, ktorý môže byť zvýšený maximálne 61 cm.

5. Side pass: Akýkoľvek predmet, ktorý je bezpečný a akejkol'vek dĺžky, môže byť použitý na preukázanie schopnosti koňa reagovať na signály nôh. Zdvihnutý Side pass by nemal presiahnuť 30cm.

6. Ťahanie bremena: LEN pre otvorené a amatérske triedy. Ťahanie sa nesmie používať v triedach mládeže. Ťahanie môže byť úplná osmička a môže začať v oboch smeroch. Jazdec môže držať lano alebo mať navinuté na hruške sedla (polovičné alebo úplné dally).

Voliteľné prekážky možno použiť za predpokladu, že sa dajú nájsť pri každodennej práci na ranči. Voliteľné prekážky, z ktorých je možné vyberať, zahŕňajú, ale nie sú obmedzené na:

- Skokovú prekážku, ktorej stredová výška nie je menšia ako 35 cm alebo väčšia ako 63 cm. Pri tejto prekážke je povolené držanie sa hrušky sedla.

- Môžu sa použiť iba živé alebo vypchaté zvieratá, s ktorými sa bežne stretnete vo vonkajšom prostredí, ale nesmú sa používať pri pokuse splasiť koňa.
- Prenášanie predmetu z jednej časti arény do druhej.
- Vybratie alebo vloženie listov z poštovej schránky.
- Slalom cez kužele vzdialené od seba minimálne 180 cm.
- Prechádzanie prírodnými priekopami alebo jazdenie po násypoch.
- Hodenie lasa na dummy alebo švihnutie lasom nad hlavou koňa.
- Vstúpiť a vystúpiť z prekážky.
- Obliecť a vyzliecť si kabát.
- Pristaviť koňa ku schodíkom na nastupovanie na koňa a vysadnúť zo schodíkov
- Prejsť cez vodnú prekážku. - Otvorenie brány zo zeme (pešo)
- Zdvihnutie nohy koňa.
- Uviazať koňa na zemi (putá sú povolené).
- Viest' koňa v kluse.

Bodovanie

Všetky jazdy sa začínajú po vstupe do arény a akékoľvek priestupky sú v tom čase potrestané (napríklad použitie jednej ruky na vyvolanie strachu alebo pochvaly atď.). Jazdec má možnosť vynechať akúkoľvek prekážku, čo však bude mať za následok off pattern (OP) a tím koňa/jazdca sa nesmie umiestniť nad ostatných, ktorí dokončili trasu správne. Rozhodca môže požiadať jazdca, aby opustil prekážku po troch odmietnutiach alebo kedykoľvek z bezpečnostných dôvodov. Body sa udeľujú tým koňom/jazdcom, ktorí prekonajú prekážky správne a efektívne. Kone by mali získať uznanie za prejavenie pozornosti k prekážkam a schopnosť prekonať trať, keď si to prekážky vyžadujú, a zároveň ochotne reagovať na podnety jazdca na zložitejších prekážkach. Kvalita pohybu a kadencia by sa mali považovať za súčasť skóre za prekážku. Vyhodnotenie manévrov a uplatnenie penált sa určuje nezávisle. Bodové hodnotenie je od 0 do 100, pričom 70 bodov je považované za priemer. Každý manéver je hodnotený bodmi za predvedenie od $+1 \frac{1}{2}$ po $-1 \frac{1}{2}$, kde $-1 \frac{1}{2}$ znamená mimoriadne zle, -1 veľmi zle, $- \frac{1}{2}$ zle, 0 korektne, $+ \frac{1}{2}$ dobre, $+1$ veľmi dobre, $+1 \frac{1}{2}$ vynikajúce predvedenie. Nasledujúce penalizácie budú aplikované za každý prípad a budú odpočítané od konečného skóre:

PENALTA 1 bod:

- príliš pomalý (vo všetkých chodoch)
- hlava za kolmicou (v každom manévri)
- kôň je rozpadnutý z požadovaného rámca (v každom manévri)
- každý dotyk, zakusnutie alebo šliapnutie na poleno, kužeľ alebo akúkoľvek súčasť prekážky
- nesprávna alebo prerušená chôdza pri kroku alebo kluse na dva plné kroky alebo menej
- obe predné alebo zadné nohy v medzere alebo priestore pre jeden krok v kroku alebo kluse
- preskakovanie alebo nev kročenie do požadovaného priestoru
- zlomenie tyče alebo kavalety pri cvale cez ňu
- nesprávny počet krokov pokiaľ je daný
- jeden až dva kroky pri položení na zem

PENALTA 3:

- prerušenie chodu v kroku alebo kluse nad dva plné kroky
- prerušenie chodu v cvale s výnimkou korekcie
- cval na zlú nohu
- príliš prevesené oťaže
- 3 - 4 kroky pri nasadaní a zosadaní

PENALTA 5:

- každá viditeľná neposlušnosť (kopanie, kúsanie a pod.)
- použitie ostrohy pred podbrušníkom
- použitie akejkoľvek ruky na vyvolanie strachu/chvály
- prevrátenie, vykročenie z prekážky alebo pád prekážky
- pustenie predmetu, ktorý je treba niesť
- prvé alebo druhé odmietnutie poslušnosti
- pustenie bránky
- päť alebo viac krokov pri položení oťaží na zem

PENALTA 10:

- Neprirodzený výraz rančovního koňa (chvost koňa nesený viditeľne a neustále v neprirodzenej pozícii v každom manévri)

OFF PATTERN (OP): Súťažiaci nemôžu byť umiestnení pred ostatných účastníkov, ktorí prekonalí pattern korektne:

- Nekompletný manéver
- Vynechanie alebo pridanie manévru
- Tretie odmietnutie
- Opakovaná výrazná neposlušnosť a zlyhanie urobiť dally s lasom a držať dally
- Použitie oboch rúk – vedenie (okrem juniorov ktorí vedú kone na snaffle- bit/ hackamore)
- Viac ako jeden prst medzi oťažami alebo prst medzi romal oťažami
- Zlyhanie otvorenia alebo zavretia bránky, zlyhanie prejdenia bránky.

Diskvalifikácia (0):

- krívanie
- týranie
- opustenie arény pred tým ako jazdec dokončil pattern
- nedovolená výstroj
- neúcta alebo nevhodné správanie
- nevhodný westernový odev jazdca/ výzor koňa

11. IN-HAND TRAIL

Trieda iba pre ročné a dvojročné kone. Štart ročného koňa je možný v jeho dokončených 12 mesiacoch života. Disciplína je vypisovaná v triedach OPEN a AMATÉR.

1. Povinný je bežný westernový odev
2. Disciplína je predvádzaná ako zmiešaná veková, jedno a dvojročné kone pre triedy OPEN a AMATÉR.

Pokyny pre posudzovanie

1. Rozhodca by mal vziať do úvahy celkový vzhľad koňa. Kondíciu, ošetrovanie a vybavenie (špinavé, zle sediace alebo nešetrné vybavenie v ich celkových výsledkoch). Je treba vziať do úvahy tiež správnosť vedenia koňa. Vynášanie do strany, vedenie alebo krivé zastavenie, nedodržanie pilotnej nohy v obrate, vedenie alebo pomalé otáčanie by malo byť zvažované a vyhodnotené vo výslednom

skóre za manéver koňa a odzrkadlí sa to na jeho celkovom skóre. Rovnako je treba zohľadniť nadmerné slovné podnety a nadmerné tuhosti alebo neprirodzené pohyby okolo koňa, alebo pri jeho vedení. Z bezpečnostných dôvodov tí, ktorí neustále držia ruku na retiazke vodítka, alebo majú omotané vodítko okolo ruky, by mali byť penalizovaní.

2. Všetky chyby sa posudzujú podľa koňa, nie podľa predvádzajúceho.

Nasledujúce chyby budú penalizované takto:

PENALTA ¹/₂

- každý letmý dotyk kavalety, kuželky alebo inej prekážky

PENALTA 1.

- kopnutie alebo šliapnutie na kavaletu, kužel, prekážku alebo jej súčasť
- porušenie chodu v kroku alebo klusu do 2 plných krokov
- predná alebo zadná noha v rovnakom mieste medzi kavaletami v kroku alebo klusu
- prekročenie alebo nevškročenie pri vstupe do požadovaného miesta
- neschopnosť prekonať korektnými krokmi tak, ako je dané v úlohe

PENALTA 3.

- prerušenie chodu v kroku alebo kluse po dobu dlhšiu ako 2 plné kroky
- zhodenie vyvýšenej kavalety, kuželky, vážne porušenie prekážky, pokiaľ to nie je spôsobené chvostom
- vyšliapnutie z prekážky, zhodenie alebo vyskočenie z prekážky jednou nohou

PENALTA 5.

- pustenie predmetu, ktorý má byť nesený
- prvé alebo druhé odmietnutie alebo pokus obísť prekážku, plašenie alebo uhýbanie sa
- upustenie bránky alebo spadnutie lanovej bránky
- použitie akejkoľvek ruky na vyvolanie strachu alebo pochvaly. (**jemné dotyky alebo klepkanie jednou rukou na bok koňa iba v side-passe sú prijateľné**).
- vyšliapnutie von z prekážky, povalenie alebo vyskočenie z prekážky, viac ako jednou nohou
- zjavná neposlušnosť (kúsanie, vykopávanie, vzpieranie, odmietanie poslušnosti alebo neustále krúženie okolo predvádzajúceho)
-

PENALTY skóre 0.

- prevedenie prekážky inak ako je predpísané
- vynechanie prekážky v patterne
- poškodenie výstroja znemožňujúca dokončenie úlohy
- nadmerné alebo opakované dotýkanie sa koňa
- vstúpenie a vystúpenie zlou stranou prekážky alebo práca na zlej strane, v zlom smere, tiež zahrňujúci otočenie viac ako $\frac{1}{4}$ otáčky
- nedodržanie správnej trasy medzi prekážkami
- práca mimo určené značky úlohy
- tretie odmietnutie poslušnosti, vyhýbanie sa prekážke, nesplnenie celej úlohy
- nepredvedenie predpísaného chodu medzi prekážkami ako je určené
- kôň predvádzajúcemu utečie
- vedenie alebo cúvanie na zlej strane koňa. Vodenie a cúvanie koňa má byť predvádzané z ľavej strany koňa (pokiaľ manéver neurčuje inak)
- pád koňa alebo predvádzajúceho
- nadmerné drilovanie, ťahanie, otáčanie alebo cúvanie kdekoľvek v úlohe
- nedokončenie prekážky (tj. opustenie lanovej bránky a nezdvihnutie)

Prevedenie disciplíny

Pri nastavovaní kurzu treba byť opatrný. Je treba byť opatrný, aby sa zabránilo nastavenie akejkoľvek z týchto prekážok spôsobom, ktorý môže byť nebezpečný pre koňa alebo predvádzajúceho. Prekážky by mali byť umiestnené takým spôsobom, že nadväzujú z jednej do druhej rýchlo a efektívne. Zmena postupu alebo ruky. Kde to podmienky a vybavenie neumožňujú, jak je uvedené, potom môžu vyžadovať zmenu postupu alebo ruky na vodítku, všetci súťažiaci musia byť upozornení, že taká zmena ruky je povolená.

Požiadavky na predvádzajúceho

Predvádzajúci smie na vodítku pri retiazke používať iba pravú ruku a musí koňa viesť po ľavej strane koňa. Retiazka alebo vodítko (5/16 palce minimálne priemer) možno použiť buď pod bradou, alebo visiace len z ohlávky. Akékoľvek iné použitie retiazky bude mať za následok diskvalifikáciu. Retiazka alebo vodítko sa nesmie používať cez nos. Vodítko bez retiazky možno pripnúť priamo na ohlávku pod bradou. Voľný koniec vodítko je držaný v ľavej ruke okrem prípadov, kedy :

- a) prenáša bremeno z jednej časti arény na druhú
- b) ťahanie bremena z jednej časti arény na druhú
- c) otváranie/zatváranie bránky, iba ľavá bránka

V týchto prípadoch môže voľný koniec vodítka držať v ruke pri hlave koňa. Predvádzajúci by mal byť sebavedomý, pozorný. Mal by pokračovať v predvádzaní koňa až do ukončenia rozhodovania. V zastavení aj v pohybe by mal súťažiaci vypadať prirodzene s rovným držaním tela. Cúvanie a otáčanie je treba vykonávať z ľavej strany koňa. Predvádzajúci by mal byť pri cúvaní čelom ku koňovi. Výnimka: pri práci pri bránke nemusí byť ku koňovi čelom. Kôň by mal s ľahkosťou cúvať s hlavou, krkom a telom vyrovnaný v priamej alebo zakrivenej línii. Pri obrate v pravo by sa mal predvádzajúci natočiť tvárou k hlave koňa a otočiť koňa od seba. Pri obrate menej ako 90 stupňov je prijateľné pritiahnúť koňa k sebe. Pri obrate o 90 stupňov alebo viac, kôň by sa mal pri obrate otáčať na pravej alebo ľavej zadnej nohe s prekračujúcimi prednými nohami. Predvádzajúci sa nesmie koňa dotýkať, s výnimkou side-passu.

Prekážky

Kurz bude zahrňovať minimálne 4 a maximálne 8 prekážok a musí byť navrhnutý s použitím minimálne jednej prekážky z každej z nasledujúcich divízií. Zložitosť kurzov sa môže zvyšovať po celý kalendárny rok, majme na pamäti, že táto trieda je navrhnutá tak, aby sa mladé kone postupne zoznamovali s prekážkami Trailu, aby im bol umožnený výkonnostný rast. Návrhy kurzov na začiatku sezóny by mali byť v porovnaní s nasledujúcimi návrhmi kurzov jednoduchší.

DIVÍZIA A. Vodenie aspoň cez 4 kavalety. Môžu byť v priamke, zakrivené, cikcak alebo vyvýšené. Je nutné merať priestor medzi kavaletami a cesta, ktorou sa má kôň vydať, by mala byť merným bodom. Travers (ustupovanie zadkom dovnútra) - nemôže byť použitý do tried pre začínajúcich. Všetky vyvýšené prvky musia byť bezpečné tak, aby neumožňovali samovoľné kotúľanie kavaliet. Výška by mala byť meraná od zeme po vrchnú líniu kavalety. Medzery pre krokové kavalety by mali byť nasledujúce: A. krok 50 - 60 cm – vyvýšenie do 30 cm (vyvýšené kavalety musia byť minimálne 55 cm od seba.

B. klus 90 - 100 cm – vyvýšenie do 20 cm

DIVÍZIA B. 1 Sidepass. Prekážka takej povahy a dĺžky, ktorá je bezpečná, možno použiť k prevereniu schopnosti koňa reagovať na signály po jeho boku. Pokiaľ je vyvýšená, výška nesmie presiahnuť 30 cm. Prekážka by mala byť navrhnutá tak, aby kôň ustúpil stranou do prava, bez tlaku alebo signálu, na boku alebo v jeho blízkosti. Predvádzajúci sa môže počas predvádzania side-passu dotýkať boku koňa.

2 Vápenný kruh. Vyžadujúci buď:

a/ s prednými nohami vo vnútri a zadnými nohami mimo kruh, ktoré sa prekračujú. Predvádzajúci môže držať koňa a koniec vodítka v ľavej ruke.

b/ zadné nohy vo vnútri a predné nohy sa prekračujú mimo kruh

3 Štvorec. Minimálny rozmer 2,45 m. Úplne vkročiť do štvorca. Zatiaľ, čo sú všetky 4 nohy vo štvorci, otočte sa o 360 stupňov alebo menej a vykročte von. Predvádzajúci môže stať vo vnútri alebo mimo štvorca.

4 Bránka. Bránka musí byť nastavená tak, aby mala minimálne 1,22 m na dĺžku a 1,22 m na výšku a predvádzajúci ju môže otvoriť zo svojej ľavej strany. Je povolené niesť koniec vodítka v pravej ruke pri prechádzaní bránky. Pri pustení bránky pri prechode, bude penalizovaný s odpovedajúcim skóre.

DIVÍZIA C. 1 Cúvanie.

a/ Cúvanie do L, dvojité L, V, U alebo podobná prekážka. Kavalety by mali byť na zemi, vzdialenosť medzi nimi je minimálne 80 cm. Predvádzajúci môžu zostať vo vnútri alebo vonku prekážky.

b/Sudy alebo kuželky (slalom) minimálne 3 objekty. Vzdialenosť medzi nimi minimálne 91,44 cm. Predvádzajúci a kôň môžu prejsť medzi sudy alebo kuželky spoločne.

c/Trojuholník. Rozmery sú aplikované nasledovne 91,44 cm je minimum pri vstupe a 102 cm pre strany. Poznámka: pokiaľ sú použité kavalety z b. alebo c. musí byť 91,44 cm až 121,92 cm po stranách prekážky.

2 *Most.* Most s drevenou podlahou nesmie presiahnuť 30 cm na výšku v prevedení so zábradlím alebo bez.

3 *Vodná prekážka.* Môže byť použitá priekopa alebo plytký bazén s vodou. Kôň musí prejsť touto prekážkou, ktorá musí byť dostatočne veľká, aby správne dokončil túto prekážku, musia všetky 4 nohy koňa vstúpiť do vody. Do vody nesmie byť vložený žiadny predmet. Pokiaľ je použitá krabica, simulovaná voda je prípustná. Pokiaľ je použitá voda, predvádzajúci by mal ísť v ľavo od vody, zatiaľ čo kôň prechádza vodou.

4 *Simulovaná voda.* Plastová fólia, pripevnená k zemi tak, aby nedošlo k zachyteniu konskej nohy.

DIVÍZIA D. 1 Prenášanie bremena. Akýkoľvek predmet, okrem zvierťaťa, primeranej veľkosti a hmotnosti, možno niesť do konkrétneho bodu.

2 *Ťahanie bremena.* Použitý môže byť akýkoľvek predmet okrem zvierťaťa, ktorý môže predvádzajúci ťahať. Táto prekážka by mala byť v kurze navrhnutá tak, aby bremeno, ktoré sa má ťahať, bolo na ľavej strane predvádzajúceho. Voľný koniec vodítka môže byť v pravej ruke predvádzajúceho.

3 *Poštová schránka.* Vložte alebo vytiahnite predmet. Side-pass je voliteľný. Poznámka: prekážky 1 a 3 – pokiaľ bude predmet vložiť alebo vytiahnuť, otvoriť alebo zatvoriť, na pravej strane koňa, môže mať predvádzajúci voľný koniec vodítka v ľavej ruke pri prekonávaní prekážky.

4 *Slalom.* Prekážka skladajúca sa zo 4 kuželov a voliteľného ohraničenia, ktoré bude kôň prechádzať krokom alebo klusom. Ohraničenie musí pozostávať z tyčí umiestnených rovnobežne a minimálne 122 cm od základne kuželky v kroku. Kuželky v kroku sú minimálne 122 cm od seba, od základne k základni. Kuželky v kluse sú minimálne 213 cm od seba, merané od základne k základni.

5 *Klus okolo.* Štvorec skladajúci sa zo 4 kavalet, minimálne 3,7 m dlhých a kuželka umiestnený v strede štvorca. Predvádzajúci vstúpi cez určenú kavaletu, a predvedie minimálne 90 stupňový

oblúk okolo kuželky a vystúpi cez určenú kavaletu von. Predvádzajúci by mal byť vo štvorci s koňom. Pre klus okolo kuželky väčší než 90 stupňov, bude predvedené ako ľavá zatáčka, kde predvádzajúci bude počas klusu vedľa kužela.

6 *Klus cez.* Mal by byť zložený z kavalet do tvaru písmena L, V, U alebo podobných tvarov prekážok. Kavalety by mali byť minimálne 92 cm a maximálne 122 cm dlhé. Predvádzajúci môže byť vo vnútri alebo vonku pri kluse cez kavalety

13. RANCH RAIL PLEASURE

Ponúkaná ako disciplína pre všetky vekové kategórie koní a v triedach OPEN a MLÁDEŽ. Táto disciplína je zamýšľaná ako obvodová, ale jednotlivci pracujúci mimo obvod arény nebudú penalizovaní a jazdcom sa odporúča používať dostatočný priestor vzhľadom k požadovanému predĺženiu chôdze. Disciplína Ranch Rail Pleasure hodnotí schopnosť koňa ako „dopravného“ prostriedku na ranči z úlohy k úlohe, mal by odrážať všestrannosť, pohyb a prístup pracovného koňa. Kôň by mal byť dobre prejazdený, uvoľnený, tichý, mäkký s razanciou vo všetkých chodoch. Kôň by mal byť vedený na relatívne voľných oťažiach s ľahkým kontaktom a bez neho vyžadujúce neprimerané obmedzenie. Kôň by mal reagovať na jazdca a vykonávať včasné prechody plynulým a správnym spôsobom. Kôň by mal byť v uzdení mäkký a poddajný ku kontaktu. Ideálny Ranch Rail kôň by mal mať prirodzene nesenú pozíciu hlavy vo všetkých chodoch. Pohyb Ranch Rail koňa vo všetkých chodoch by mal navodzovať pohyb koňa na veľké vzdialenosti, ako pracovný kôň. Táto trieda by mala ukázať schopnosť koňa pracovať v doprednom pohybe pod kontrolou jazdca. Ľahký kontakt by mal byť odmenený, ale kôň by nemal byť vedený na plnom kontakte (za hubu). Celkové chovanie a schopnosť reagovať koňa pri plnení požiadavkou a manévrov. Primárna je však kvalita pohybu koňa.

- **1. KROK** (walk) – krok je prirodzený, rytmický, štvordobý chod. Rovnako ako vo všetkých chodoch by mal kôň ukázať líniu hlavy na úrovni alebo mierne nad úrovňou hornej línie s jasným a pozorným výrazom.
- **2. KLUS** (trot) – je prirodzená dvojdobá chôdza ukazujúca viac pohyb vpred ako pleasure klus.
- **3. PREDĹŽENÝ KLUS** (extended trot) – je zjavné predĺženie kroku s určitým zvýšením tempa. Kôň by mal byť pohybujúci sa spôsobom, ako by pokrýval veľkú plochu na ranči s hornou líniou hlavy nad úrovni chrbta.
- **4. CVAL** (lope) – je trojdobý chod. Mal by byť uvoľnený a hladký s prirodzeným pohybom pred.
- **5. PREDĹŽENÝ CVAL** (extended lope) – predĺžený cval nie je závod na rýchlosť!! Malo by byť zjavné predĺženie kroku, čo ukazuje na pohyb vpred, pracovná rýchlosť. Kôň by mal mať hlavu vo vyššej úrovni hornej línie s jasným, pozorným výrazom.

Súčasťou hodnotenia tejto triedy je plynulosť prechodov. Pri pohybe z predĺženého klusu je možné koňa zbierať do cvalu. Prechod z predĺženého cvalu do klusu, je prechod v sede, nie do predĺženého klusu. Kone, ktoré prechod dokončujú do troch krokov poslušne a kľudne by mali byť odmenení. Kone, ktoré sa pokúsia zastaviť alebo sa zastavia pred klusom, budú penalizované. Rozhodcovia očakávajú, ževidia kone, ktoré boli trénované pre disciplínu, a preto sú aj pomôcky na prechody

nenápadné a diskkrétne. Viest' koňa neznamená iba jeho vedenie, ale tiež kontrolu každého jeho pohybu. Najlepšie ovládaný kôň by mal byť ochotne vedený alebo ovládaný s malým alebo žiadnym zjavným odporom. Každý pohyb koňa, ktorý urobí sám od seba, musí byť považovaný za nedostatok kontroly.

Penalizácie

Súťažiaci bude potrestaný, keď nastane :

- Príliš pomalý / v kroku
- Vedený za kolmicou
- Mimo rámec
- Prerušenie chôdze v kroku alebo kluse na 2 plné kroky alebo nemej
- Prerušenie chôdze v kroku alebo kluse na viac ako 2 plné kroky
- Prerušenie chôdze v cvale
- Nacválanie na zlú nohu/prerušenie chodu v cvale
- Prehodené oťaženie
- Cválanie na zlú nohu, alebo križovanie viac než na dva cvalové kroky
- Klusanie viac než 3 plné kroky pred nacválaním
- Zjavná neposlušnosť (kopanie, kúsanie, vyhadzovanie, stávanie sa na zadné atď.)
- Veľká neposlušnosť alebo schooling
- Používanie pomôcok pred podbrušníkom
- Použitie jednej či oboch rúk k vyvolávaniu strachu/chvály

Ranch výstroj a vybavenia

Odev a vybavenie by mali byť čisté a reprezentatívne. Odporúča sa pracovné vybavenie

- Žiadny lak na kopytá
- Žiadne zapletanie alebo páskovanie hrivy a predĺženie chvostov
- Strihanie vo vnútri uší sa neodporúča
- Strihanie hrivy pod uzdičkou za ušami, fet locky alebo príliš dlhé fúzy, zmienené je povolené
- Výstroj so striebrom sa nepočíta ako dobré pracovné vybavenie. Strieborná uzdička ani striebro na sedle nie je vhodné a môže mať za následok zníženie hodnotenia.
- Odporúča sa, aby súťažiaci používali poprsák a zadný podbrušník. Vysadenie v predĺženom kluse je povolené. Trieda musí byť predvedená v oboch smeroch a vo všetkých chodoch.

H A L T E R (vypisuje sa len v asociácií AQHA)

Trieda Halter je definovaná ako trieda, kde sa kôň posudzuje na základe jeho postavy. Účel triedy je zachovať typ Amerického Quarter Horse plemena výberom dobre vychovaného jedinca, podobného s

ideálom plemena, to znamená najlepšou kombináciou rovnováhy, štruktúrálnej správnosti, pohybom a s primeranými pohlavnými a plemennými vlastnosťami, rovnako aj primerane osvalený.

Halter sa vystavuje na ohlávke. Ideálny QH by mal byť jednofarebný a mal by mať nasledujúce vlastnosti: Kôň by mal mať oči a pohľad, ktorý sa harmonicky prelína na atraktívnej hlave, jemnú hrdelnú západku, dobre proporčný, upravený krk, dlhé a široké rameno, hlboký hrudný kôš, krátky chrbát, silné bedrá, dlhé boky a kríže, výrazne osvalené svaly ramien, hrudníka a nôh. Všetky žrebce vo veku 2 roky a viac musia mať viditeľné oba semenníky. Kôň by mal mať rovné a štruktúrálny správne nohy a kopytá bez škvŕn. Kôň by mal byť vyvážený atlét, ktorý je rovnomerne osvalený.

Kone, ktoré sú podľa zápisu z registrácie označené ako papagájový chrup (parrot mouth), kryptochid, kôň s nadmernou bielou farbou, sú nespôsobilé súťažiť v ktorejkoľvek triede Halter, ani v Performance Halter.

Hodnotenie vzhľadu závisí od objektívneho hodnotenia 4 vlastností: rovnováhy, štruktúrálnej správnosti, plemenných a pohlavných charakteristík a stupňa osvalenia. Z týchto štyroch charakteristík je najdôležitejšia rovnováha. Rovnováhu si všímame najmä v štruktúrálnom a estetickom zmiešaní časti tela. Rovnováhu takmer úplne ovplyvňuje kostra koňa.

Závažné chyby v rovnováhe:

- Strmé plece
- Dlhý chrbát
- Slabé bedrá
- Krátke kríže
- Strmé kríže
- Slabo osvalený kohútik
- Plytký hrudný kôš
- Extrémne krátke nohy alebo dlhé nohy v pomere k hrudnému košu
- Extrémne nerovnomerné od kohútika po kríže
- Extrémne neúmeraná dĺžka k ramenu, chrbtu alebo kolenu pri pohľade z boku

Veľké chyby v rovnováhe:

- Mierny sklon k ramenu
- Mierne dlhý chrbát
- Mierne slabý v bedrách
- Mierna strmosť ku krížom
- Mierne zaoblenie krížov
- Mierna slabosť alebo pokles za kohútik
- Hrudný kôš mierne plytký
- Kratšie nohy alebo dlhšie nohy ako hrudný kôš
- Mierne nerovnomerný od kohútika po kríže
- Mierne neproporcionálny k ramenu, chrbtu alebo kolenu – rôzne dĺžky pri pohľade z boku

Menšie chyby v rovnováhe:

- Strmé rameno, ktoré umožňuje iba 4 alebo menej palcov od hĺbky hrudníka
- Dlhý chrbát, ktorý pôsobí, že je oveľa dlhší ako dĺžka ramien a dĺžka bokov pri pohľade z boku
- Slabý chrbát, ktorý pôsobí, že je oveľa viac prehnutý ako dva palce od vrcholu kohútika

Predné nohy spredu, keď je kolenný kĺb zjavne k vnútru alebo mimo priamky
Predné končatiny spredu, keď je päťový kĺb zjavne vychýlený do vnútornej alebo vonkajšej strany priamky
Predné končatiny spredu, keď je kopyto silne vychýlené dovnútra alebo von mimo priamej línie, ktorá môže spôsobiť rušiaco a spôsobuje nedostatočné došlapovanie do stôp pri chôdzi. Predné nohy zo strany, keď je koleno pred priamkou a nikdy sa nemôže priblížiť priamke
Predné nohy zo strany, keď je koleno kdekoľvek za priamkou alebo označovaný ako kravský postoj
Predné nohy z boku, keď je sponka priama alebo v malom alebo v žiadnom uhle s kopytom
Zadné končatiny zozadu, keď je bod päty zjavne k vnútornej alebo vonkajšej priamke prebiehajúcej od bodu bedra
Zadné nohy zozadu, keď sú kopytá zjavne vychýlené k vnútornej alebo vonkajšej strany priamky od bodu bedra
Zadné nohy zo strany, keď je samotný päťový kĺb (iba pri pohľade na päťový kĺb) je uhol väčší ako 160 stupňový alebo menej ako 130 stupňov
Zadné nohy zo strany, keď je kĺb sponky rovný alebo s malým, prípadne žiadnym uhlom ku kopytu.

Menšie chyby v štruktúrálnej správnosti/ rovnováhe:

Strmé rameno, ktoré umožňuje určitú hĺbku hrudníka, ale nie na správny uhol 45 stupňov
Dlhý chrbát, ktorý je dlhší ako dĺžka ramien alebo bokov pri pohľade z boku
Slabý chrbát, ktorý je menej ako dva palce od vrcholu kohútika ku chrbtu ale stále prejavuje slabosť
Predné nohy spredu, kde je mierna odchýlka kolena pri priamke na vnútornú alebo vonkajšiu stranu
Predné nohy spredu, kde je päťový kĺb vychýlený dovnútra alebo mimo priamky
Predné nohy spredu pri vychýlení kopyta dovnútra resp. mimo priamej čiary, ale nie natoľko aby kôň nedošľapoval do stopy
Predné nohy zo strany, keď je koleno mierne pred priamkou
Predné nohy zo strany, keď je koleno len mierne za vertikálnou priamkou, mierny kravský postoj
Predné nohy zo strany, keď má sponkový kĺb určitý uhol ku kopytu, ale nie dostatočný uhol na to, aby bol správny
Zadné končatiny zozadu, keď je bod päty smerom dovnútra alebo mimo priamky vedúcej z bodu bedra
Zadné nohy zozadu, keď sú kopytá vychýlené dovnútra alebo mimo priamky od bodu bedra
Zadné nohy zo strany, keď je samotný päťový kĺb (iba pri pohľade na päťový kĺb) je mierne mimo hraníc ideálneho uhla v rozmedzí od 135 stupňov do 150 stupňov
Zadné nohy z boku, keď má sponkový kĺb nejaký uhol, ale chýba správny uhol, aby spôsobil správny tlmenie končatiny.

Závažné chyby v charakteristikách pohlavia alebo typu plemena:

Kôň bude prísne potrestaný tak, že nebude umiestnený nad koňmi v bodovom poradí nad koňmi, ktoré tieto chyby nemajú:

Kôň vysoký 14 rúk a menej vo veku 3 a viac rokov koňa

Kôň, ktorý sa pohybuje mimochodom

Hlavné chyby v kvalite, charakteristike pohlavia alebo typu plemena:

Príliš dlhá hlava

Rímsky nos
Prasacie oči
Príliš dlhé uši
Príliš úzke čelo medzi očami
Nadmerné vydutie medzi očami
Vlčie uši
Zle nasadené uši alebo ucho so zlým výrazom
Drobné chyby v charakteristikách kvality, pohlavia alebo typu plemena:
Dlhá hlava
Malá vydutina medzi očami
Malé uši
Úzke čelo medzi očami
Malé oči
Dlhé uši
Odstávajúce uši
Príliš malé nosné dierky

Hlavné chyby svalov:

Svalstvo hrudníka, ktoré vyzerá ako široké ploché alebo žiadne V
Svalstvo hrudníka, ktoré sa zdá byť menej ako 6 palcov od krku/hrudné spojenie s dnom hrudníka pri pohľade spredu
Svalstvo ramien, ktoré sa zdá byť menšie ako polovica dĺžky chrbtu alebo kolena pri pohľade z boku
Svalstvo predlaktia, ktoré má malé alebo žiadne vydutie alebo výraz
Svalstvo predlaktia, ktoré sa neviaže vysoko bez toho, aby s ním splýval hrudník alebo koleno
Stuhnuté svalstvo, ktoré vyzerá užšie ako horná časť bedra, pri pohľade zozadu to vyzerá ako „zadok v tvare jablka“
Uvoľnené svalstvo, ktoré vyzerá ploché s malým alebo žiadnym rozlíšením svalov
Uvoľnené svalstvo chrbta, ktoré sa zdá byť menšie ako polovica dĺžky chrbta alebo extrémne malé osvalenie na krátkom chrbte pri pohľade z boku
Stehenné svalstvo, ktoré má malé alebo žiadne vydutie. Stehenné svalstvo ktoré nenadväzuje s kolenom a päťou.

Drobné chyby vo svaloch:

Svalstvo hrudníka, ktoré vyzerá, že má obrátené V, ale chýba mu hĺbka kvalitného osvalenia
Svalstvo hrudníka, ktoré sa objavuje viac ako 6 palcov od spojenia krk/hrudník, ale chýba skutočne kvalitná hĺbka hrudníka
Svalstvo predlaktia, ktoré je výrazné, ale nemá vysoké vydutie
Svalstvo predlaktia, ktoré sa spája a prechádza do hrudníka a kolena, ale chýba mu vydutie a definícia skutočne vysokokvalitného osvalenia
Uvoľnené svalstvo, ktoré vyzerá, že má štruktúru, ale chýba mu vydutie a šírka skutočne kvalitného osvalenia
Uvoľnené svalstvo, ktoré sa pri pohľade zo strany zdá kratšie v porovnaní s chrbtom a hrudníkom, ale je stále proporcionálne.
Stehenné svalstvo, ktoré má definíciu, ale chýba mu vydutie vysokej kvality
Stehenné svalstvo, ktoré sa spája a splýva s kolenami a päťami, ale chýba mu vydutie a definícia skutočne vysokej kvality osvalenia

VÝSTROJ:

Ohlávka, vodítko s retiazkou alebo šnúrka do úst určená na predvádzanie v tejto disciplíne. Vodítko s retiazkou je definované ako mäkké/flexibilné vodítko z kože alebo koži podobajúce sa s retiazkou s článkami veľkými aspoň 4mm, s karabínkou o veľkosti minimálne ¾ palca z kovu. Šnúrka do úst je definovaná ako okrúhla hladká mäkká/pružná bavlnená šnúrka s hrubým jadrom nie tenším ako 3/8 palca s karabínkou. Nesmie obsahovať vo svojom vnútri alebo z vonkajšej strany kov. Bezpečnostnú šnúrku alebo šnúrku na pery je možné priložiť iba na ťasno a nie cez ústa.

Žrebce vo veku 1 rok a staršie môžu byť predvádzané na vodítku s retiazkou alebo vodítku so šnúrkou do úst; kobyly a valachov vo veku 1 rok a starších možno predviesť s vodítkom s retiazkou alebo vyššie definovanej šnúrky do úst v šnúra v Open, amatérskych a mládežníckych divíziách; ústne šnúrky akéhokoľvek iného typu sú zakázané.

Predvedenie koňa v disciplíne Halter

Kôň pôjde rovnou čiarou smerom k rozhodcovi, keď sa kôň priblíži, rozhodca urobí krok doprava (vľavo od koňa) aby mohol kôň klusať priamo ku kuželu umiestnenému 15 m. Pri kuželi bude kôň pokračovať v kluse, zatočíte doľava do L a klusáte smerom k ďalšiemu kuželu umiestnenému pred ľavou stenou arény. Po kluse prejdú kone k zoradeniu v priamke hlava/ chvost koňa na individuálnu prehliadku rozhodcom. Rozhodca skontroluje každého koňa z oboch strán, spredu aj zozadu.

Na výstavách s jedným rozhodcom by mal rozhodca postaviť kone tak, aby boli umiestnené v poradí od hlavy po chvost podľa preferencie.

Dobre vychovaný kôň je kôň, ktorý je pod kontrolou predvádzajúceho pri prehliadke a státi na kontrole.

Definícia „nevhodné správanie“ zahŕňa, ale nie je obmedzené na:

stavanie sa na zadné nohy, hryzenie, cúvanie, tlačenie a obmedzovanie iných koní. Rozhodcovia by mali diskvalifikovať a vykázať z arény ešte pred dekorovaním koňa:

ktorý vykazuje toto nevhodné správanie, správanie, ktoré akýmkoľvek spôsobom ohrozuje predvádzajúceho, rozhodcu, iného koňa v aréne, rovnako ako koňa,

ktorý nie je pod kontrolou predvádzajúceho, koňa, ktorý spadol na bok a nedotýka sa zeme ani jednou zo 4 nôh, koňa, ktorý má jasné a zreteľné známky krvi na tele vrátane krvi na nose, brade, ústach, jazyku, koňa, ktorý kríva

koňa, ktorý nie je schopný s predvádzajúcim predviesť pattern pozostávajúci z troch bodov, Pokiaľ

kôň, ktorý spôsobil nevhodným správaním napríklad útek ďalšieho koňa v aréne, potrestaný diskvalifikáciou bude iba kôň, ktorý to spôsobil.

Všetky žrebce 2 ročné a staršie musia byť schopné prehliadky na preukázanie, že majú oba semenníky.

Všetky kobyly aj žrebce musia byť schopné prejsť prehliadkou na „papagájový chrup“. Ak sa pri prehliadke zistí, že kôň (žrebec alebo kobyla) je kryptochid alebo má papagájový chrup, musí byť okamžite ešte pred záverečným vyhodnotením diskvalifikovaný.

(Poznámka: Pri spracovaní Pravidiel SAWRR boli použité pravidlá AQHA, WRC)